

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect finanțat prin Phare

CONSILIUL LOCAL STĂNILEȘTI

GUVERNUL
ROMÂNIEI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TRANSFRONTALIERA HÂNCEȘTI – VASLUI PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU

Acest document a fost realizat în cadrul proiectului “Cooperare transfrontalieră și schimb de bune practici în domeniul dezvoltării locale, reabilitării infrastructurii rutiere și managementului frontierei – ROMDEL”, implementat de Consiliul Local al Primăriei Stănileşti

Editor:

EDF Engineering

Publicatie editata in cadrul proiectului „Cooperare transfrontaliera si schimb de bune practici in domeniul dezvoltarii locale, reabilitarii infrastructurii rutiere si managementului frontierei - ROMDEL”
PHARE CBC 2005, RO

Coordonator:

Elena-Viorica Ionescu

Director EDF Engineering

Str. Libertatii, nr. 3, Husi, cod. 735 100

Tel: 0724 055 609; fax: 0335 814 385

e-mail: edfengineering@yahoo.com

Publicat la Huși. Data publicării: august 2009.

Grupul de lucru transfrontalier Hâncești-Vaslui:

Gabișor Tofan

Primar Comuna Stanilesti, Manager de Proiect

Tofan Costica

Viceprimar, Expert cooperare transfrontaliera

Pricop Mihaela

Expert in dezvoltare rurala

Consiliul Raional Hâncești:

Marin Vasile

Sef Directie Economica, Expert cooperare transfrontaliera

Orhian Nicolae

Sef Sectie Constructii, Expert dezvoltare rurala

Consiliul Judetean Vaslui

Chircu Mihaela

Sef Birou Integrare Europeana, Expert de strategie regionala

Inspectoratul Judetean al Poliției de Frontiera

Velicu Neculai

Adjunct logistic, Expert în managementul de granița

Andrei Iosif

Ofiter cu patrimoniu, Expert în managementul de granița

Comisia Europeana

<http://ec.europa.eu>

Comisia Europeană – Directoratul General pentru Extindere – Programul PHARE

http://ec.europa.eu/enlargement/financial_assistance/phare/index_en.htm

Comisia Europeană – Directoratul General pentru Afaceri economice și financiare:

http://ec.europa.eu/comm/economy_finance

Consiliul Uniunii Europene

<http://www.consilium.europa.eu>

Parlamentul European

<http://www.europarl.europa.eu>

Curtea Europeana de Justitie

<http://curia.europa.eu>

Comitetul Economic si Social

<http://eesc.europa.eu>

Comitetul Regiunilor

<http://cor.europa.eu>

Banca Centrala Europeana

<http://www.ecb.int>

Banca Europeana de Investitii

<http://eib.eu.int>

Reprezentanta Comisiei Europene in Romania

<http://www.infoeuropa.ro>

Misiunea Permanenta a Romaniei pe langa Uniunea Europeana

<http://ue.mae.ro>

Centrul Roman de Informare de la Bruxelles

<http://www.roinfocentre.be>

Uniunea Europeana in lume:

<http://ec.europa.eu/comm/world>

Continutul acestui material nu reprezinta in mod necesar pozitia oficiala a Uniunii Europene.

CUPRINS

- 01. INTRODUCERE
- 02. CADRUL SOCIO-ECONOMIC
- 03. ANALIZA SWOT PE DOMENII
- 04. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE
- 05. PRIORITAȚI. PLAN DE ACȚIUNE
- 06. PROPUNERI DE PROIECTE
- 07. IMPLEMENTARE. MONITORIZARE. RAPORTARE

01. INTRODUCERE

1.1. Context

Documentele strategice si de planificare actuale, politicile in vigoare, principalele linii directoare ale evolutiei socio-economice si culturale ale tarilor membre si candidate ale Uniunii Europene au la baza conceptul de dezvoltare durabila, devenit obiectiv politic al UE (prin Tratatul de la Maastricht) si determinat de Strategia de Dezvoltare Durabila a Uniunii Europene¹. Dezvoltarea durabila presupune dezvoltarea socio-economica a societatii umane intr-o permanenta relatie de echilibru cu integritatea mediului natural in forme intelese si acceptate de societate.

Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hancesti – Vaslui pe termen scurt si mediu adopta principiile dezvoltarii durabile si este realizata in concordanta cu Politica Europeana de Vecinatate si Parteneriat (ENP), tinand cont, in acelasi timp, de documentele strategice si programatice in vigoare in unitatile administrativ-teritoriale din Districtul Hancesti, Republica Moldova si Judetul Vaslui, Romania.

Uniunea Europeana sprijina, prin politicile specifice si programele aferente, dezvoltarea statelor membre si a celor candidate. De aceea, *Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hancesti – Vaslui pe termen scurt si mediu* considera acest fapt drept una dintre cele mai importante oportunitati de dezvoltare a spatiului la care face referire².

Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hancesti – Vaslui pe termen scurt si mediu reprezinta instrumentul de lucru al *grupului de lucru Hancesti-Vaslui* numit in cadrul proiectului. Rolul grupului de lucru este sa asigure colaborarea intre organizatiile din Romania si Republica Moldova cu scopul de a dezvolta zona rurala transfrontaliera din Judetul Vaslui si Raionul Hancesti. Domeniile de actiune strategica ale grupului sunt dezvoltarea economica locala, agricultura, resursele umane, social, mediu, infrastructura, turismul si cultura. Astfel se va orienta gandirea, decizia si actiunea catre obiective superioare sau catre premisele obiectivelor. Totodata prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgentelor, avantajelor si dezavantajelor ce pot interveni in anumite momente. In aceste conditii, toti factorii interesati de progresul economico-social al zonei vor beneficia de acest ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indica atat directiile de dezvoltare specifice, cat si actiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte comune ale administratiilor publice locale din județul Vaslui si raionul Hâncești.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunitatilor locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de actiuni pentru că se dorea ca la final strategia de dezvoltare transfrontaliera sa fie in consens cu aspirațiile locuitorilor din cele doua regiuni despartite de granița comuna. Importanța acestui aspect este data atat de certitudinea implicării viitoare a comunităților in implementarea strategiei de dezvoltare transfrontaliera, cat si de posibilitatea asumarii depline si constiente a acesteia.

---

¹ Strategia de Dezvoltare Durabila a Uniunii Europene, Bruxelles, 26 iunie 2006

² Strategia de Dezvoltare Economica si Sociala a Euroregiunii Siret – Prut – Nistru 2009 – 2014, Iasi, 2009

Consiliul Europei susține procesul de modernizare a comunitatilor locale din țările Europei de Est, inclusiv prin programe de bune practici ale autorităților publice locale pe care le-a inițiat în asemenea țări ca Albania, Croatia, Serbia și Muntenegru, Bosnia și Hertegovina, Rusia, dar și Ucraina. În Republica Moldova, un asemenea Program a fost lansat pentru prima dată în 2003 prin Proiectul USAID „Reforma Autorităților Publice Locale”, în cooperare cu Guvernul Republicii Moldova și asociațiile primarilor. Ulterior acesta a evoluat într-un Program național vast, devenit și foarte popular printre autoritățile locale autohtone, finanțat de către Programul Comun al Consiliului Europei și al Comisiei Europene pentru Moldova și implementat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) "Viitorul". Din Grupul Coordonator, responsabil de monitorizarea programului, fac parte reprezentanți ai Consiliului Europei, Guvernului Republicii Moldova, primari, asociațiile de primari, ONG-uri și finanțatori. Programul de Bune Practici ale autorităților publice locale din Moldova presupune dezvoltarea și propagarea unor experiențe, oportunități și abilități de administrare inedite la nivel local, cu impact deosebit în viața comunității. Ba mai mult, Programul este prin excelență instructiv. Datorită accesibilității și deschiderii lui, bunele practici se constituie într-o adevărată școală a bunei administrari locale. Programul Bunelor Practici ale APL pentru anii 2005-2006 a fost remarcabil în acest sens, 62 de localități aplicând pentru 78 de proiecte.

1.2. Obiective

Obiectivul general: Sprijinirea procesului dezvoltarii sociale si economice al comunitatilor rurale din judetul Vaslui (Romania) si raionul Hancesti (Republica Moldova) din zona de graniță prin crearea unei proceduri de consultare si cooperare între autoritatile publice locale si prin implementarea masurilor comune relevante cu impact pe ambele parti ale granitei.

Obiectivele specifice:

a.) Crearea unei proceduri operationale si de consultare la nivelul autoritatilor publice locale pentru a implementa masurile cu impact transfrontalier referitoare la dezvoltarea economica si sociala a comunitatilor rurale de granita din județul Vaslui si raionul Hâncești.

b.) Crearea unei rute alternative catre si de la Vama Albița prin reabilitarea drumului comunal DC32 pentru facilitarea traficului transfrontalier si integrarea comunitatilor rurale de graniță din Stanilești, județul Vaslui, in tranzitul curent transfrontalier dintre Romania si Republica Moldova.

1.3. Metodologie

Metodologic, prezenta strategie are la baza si se fundamenteaza pe urmatoarele instrumente si proceduri de lucru:

- *analiza de continut;*
- *analiza de date statistice din surse organizate si realizate de consultant;*
- *comparatii de date statistice inseriate si pe scale evolutive;*

- *interviuri în profunzime cu factori decizionali și de opinie din structura domeniilor cheie analizate în cadrul studiului;*
- *analiza SWOT;*
- *interpretări aferente unor studii, rapoarte, cercetări, documente de politica, strategii și norme actionale europene, naționale, regionale, județene și locale.*

La fel de importantă în procesul de cercetare este validitatea internă și externă pentru că se prezintă concluziile din datele colectate și se preocupă de ideea dacă fenomenul cercetat este reprezentativ³.

Procedura de lucru

A. Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a regiunii Hâncești - Vaslui

A1. Colectarea de date primare și secundare

În vederea realizării acestei faze, au fost colectate informații (în principal informații statistice), privind domeniile și activitățile luate în analiză, distinct pe fiecare unitate teritorial - administrativă. De asemenea, s-a făcut apel la bazele de date locală, raională și județeană.

În cadrul acestei etape au fost construite instrumentele necesare pentru culegerea datelor, au fost colectate datele primare, prelucrate, analizate și interpretate.

Informațiile culese în această etapă au format setul de date și informații necesar realizării fazei de analiză și diagnostic, precum și pentru faza următoare de elaborare propriu zisă a strategiei de dezvoltare transfrontalieră.

A2. Analiza datelor

Această etapă a avut drept scop realizarea, pe baza informațiilor colectate în etapa anterioară, a diagnosticului socio-economic al regiunii transfrontaliere Hâncești - Vaslui.

Evaluarea aspectelor favorabile și nefavorabile, precum și a oportunităților și amenințărilor asupra dezvoltării socio-economice a fost realizată cu ajutorul Analizei SWOT.

B. Elaborarea propriu-zisă a strategiei de dezvoltare transfrontalieră Hâncești - Vaslui

Pe baza resurselor existente și potențiale, a posibilităților de valorificare a oportunităților identificate, a posibilităților de eliminare/diminuare/evitare a punctelor slabe și posibilitățile de prevenire/contraatac a amenințărilor, a fost identificată viziunea strategică de dezvoltare sau direcția principală de dezvoltare, au fost stabilite obiectivele strategice și au fost trasate prioritățile publice aferente fiecărui obiectiv în parte.

În cadrul priorităților strategice au fost propuse programe specifice care pot fi dezvoltate prin implementarea de proiecte concrete, ce vor putea beneficia de finanțare prin programele active în perioada de planificare.

Stabilirea viziunii și a obiectivelor strategice au fost realizate în concordanță cu politicile și

---

³ Strategia de dezvoltare a comunei Stanilești pentru perioada 2008- 2013

direcțiile generale adoptate de principalele documente strategice județene (raionale), regionale, naționale și europene.

1.4. Structura documentului

Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hancești – Vaslui pe termen scurt și mediu este structurată în 6 capitole principale, și anume:

01. Introducere

stabilește reperele generale ale elaborării Strategiei, prezentând contextul în care este încadrată, corelarea dintre principiile de bază ale acesteia și politicile generale naționale și europene și metodologia de realizare;

02. Cadrul socio-economic

prezintă o evaluare a situației actuale a dezvoltării economice, sociale și culturale a societății din regiunea transfrontaliera, precum și evaluarea capitalului natural de care dispune;

03. Viziune și obiective strategice de dezvoltare

stabilește o viziune de perspectivă a dezvoltării în zona de graniță a celor 2 regiuni, cât și la nivel local în ceea ce privește Comuna Stanilești și delimitează obiectivele pe care le vor urmări măsurile de dezvoltare transfrontaliera pe termen scurt și mediu;

04. Priorități. Plan de acțiune

dezvoltă seturi de programe și proiecte care să contribuie, prin încadrarea lor în priorități publice, la atingerea obiectivelor specifice ale Strategiei; planul de acțiune a fost prioritizat în funcție de importanța implementării măsurilor propuse;

05. Propuneri de proiecte

reprezintă un set de proiecte care vor fi implementate de către autoritățile publice locale, în orizontul de timp considerat, ținând cont de resursele financiare disponibile și de posibilitățile de finanțare europeană;

06. Implementare. Monitorizare. Raportare

reprezintă o serie de recomandări pentru evaluarea modului de implementare a Strategiei, bazată pe un sistem eficient de raportare și monitorizare;

02. CADRUL SOCIO-ECONOMIC

2.1. JUDEȚUL VASLUI

2.1.1. Prezentare generală

Existența județului Vaslui este demonstrată de descoperirile arheologice din perioada neolitică dar este menționat documentar în 1375 și în actele oficiale în 1423. În perioada 1435-1442, Vaslui a fost reședința Țării de Jos și era considerat a doua cetate a Moldovei. Eroismul și patriotismul locuitorilor acestor meleaguri a fost dovedit în marea bătălie de la Crasna cunoscută ca și cea mai strălucită victorie europeană împotriva otomanilor câștigată de Ștefan cel Mare în 1475.

Județul Vaslui este situat în partea estică a țării, la granița cu Republica Moldova. Județele vecine sunt Iași, la nord, Neamț la nord-vest, Bacău la vest, Vrancea la sud-vest și Galați la sud.

Ca organizare administrativă, județul Vaslui are 3 municipii (Vaslui, Bîrlad și Huși), două orașe (Negrești și Murgeni), 81 comune și 456 sate.

Suprafața totală a județului este de 5318 km², reprezentând 2,23% din suprafața țării și 14,4% din suprafața Regiunii Nord-Est.

Din punct de vedere geografic, județul se caracterizează prin zone de dealuri joase în partea centrală și de vest și de câmpii deluroase în partea de est.

Teritoriul județului Vaslui este drenat, în proporție de circa 70%, de râul Bîrlad și afluenții acestuia, excepție făcând zona de est și sud-est, care este tributară Prutului.

Principalele lacuri de pe teritoriul județului Vaslui sunt cele de natură antropică, construite în scopul satisfacerii diverselor folosințe și combaterii inundațiilor.

Lacurile naturale sunt mai puține la număr, mai importante fiind cele din lunca Prutului.

Județul Vaslui dispune de resurse naturale extrem de limitate, acestea rezumându-se la:

- Solul - favorabil agriculturii și creșterii animalelor. Din suprafața totală a județului de 533.127 ha, 72,2 % reprezintă zona agricolă, 16,4 % păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră și 11,4 % alte suprafețe (ape, suprafețe construite, drumuri, căi ferate, etc.).

- Resursele subsolului - puțin variate fiind reprezentate aproape în totalitate de materiale de construcție. Se exploatează mai mult pe plan local, gresii, calcare oolitice, nisip, argila și loess. În unele sate sunt folosite local ape minerale sulfuroase, bicarbonatate iodobromurate și magneziano-sodice (Drănceni, Murgeni, Pungești, Dănești).

Lipsa altor materii prime și a resurselor de apă, constituie motivații importante ale dezvoltării lente și târzii a așezărilor urbane din județ.

Din punct de vedere climatic, județul Vaslui se caracterizează printr-o climă uscată, cu frecvente perioade de secetă. Valoarea medie anuală a precipitațiilor este de aproape 500 mm/mp – una dintre cele mai reduse valori medii din țară. Pe de altă parte, clima uscată poate crea mari probleme în zonele de luncă și câmpie din estul județului, unde producții întregi mai ales de cereale, pot fi afectate de lipsa apei. Procesul de despădurire din aceste zone a înrăutățit și mai mult

condițiile naturale, iar slaba utilizare din ultimii ani a sistemelor de irigații existente nu a contracarat această situație.

Populația⁴ totală la 01.07.2004 era de 459.255 locuitori (2,12% din populația țării și 12,28% din populația Regiunii Nord-Est). Populația urbană este mai mică decât media națională (39,3 % comparativ cu 52,74%), fiind concentrată în 4 centre urbane Vaslui (70571 locuitori), Birlad (69066 locuitori), Husi (29510 locuitori) și Negrești (9854 locuitori).

Zona transfrontalieră a județului, care face obiectul principal al acestei strategii, include Comuna Stănilești cu localitățile **Stănilești, Gura-Văii, Pogănești, Chersăcosu** și pe traseul drumului european E 581, localitățile **Râșești și Albița** (punct de trecere al frontierei între România și Republica Moldova) din Comuna Drânceni.

Depresiunea Hușului din care face parte și comuna Stănilești constituie cea mai sudică subunitate a Podișului Central Moldovenesc și își datorează existența acțiunii afluenților de pe partea dreaptă a râului Prut.

Resursele pe care se bazează potențialul economic al comunei sunt numai resurse proprii (terenuri arabile, pășuni, fânețe, păduri, produse animaliere și vegetale).

Populația totală a Comunei Stănilești este de cca. 5900 de locuitori, în timp ce Comuna Drânceni are cca. 4700 de locuitori. Populația localității Râșești, situată la 2 km. de Vama Albița pe drumul european E 581, este de 1892 de locuitori.

2.1.2. Economia județului

Economia județului Vaslui are un caracter predominant agrar, datorită, în primul rând, suprafeței mari de teren agricol, și numărului ridicat de persoane care locuiesc în mediul rural și se ocupă cu agricultura. În perioada comunistă zona a cunoscut industrializarea forțată pentru a reduce decalajul față de celelalte județe ale țării. Au fost construite unități industriale iar forța de muncă a fost instruită pentru diverse domenii: industria textilă, industria alimentară, a lemnului, industria de mașini și utilaje. După căderea comunismului, întreprinderile din zonă au fost scoase la vânzare, iar în prezent toate unitățile industriale sunt în proprietate privată. Acest lucru nu înseamnă rezolvarea problemelor din industria vasluiană. Multe dintre întreprinderi au mari dificultăți de adaptare la noile cerințe ale economiei de piață, necesită investiții în echipamente performante și un management performant.

Evoluția PIB județean în miliarde lei prețuri curente⁴:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Județul Vaslui	4613,5	6337,8	7984,2	12895,2	16047,8	23578,5

Produsul intern brut pe locuitor⁴. Tabelul de mai jos prezintă produsul intern brut al județului Vaslui în perioada 2000 – 2003:

---

⁴ „Repere economice și sociale regionale: Statistică Teritorială” – Institutul Național de Statistică, 2006

	2000	2001	2002	2003
Populația	466719	467901	464943	464184
PIB (mld lei)	7984,2	12895,2	16047,8	23578,5
PIB/loc (mii lei)	17107,08	27559,68	34515,63	50795,59

Din analiza datelor se observa ca produsul intern brut pe cap de locuitor în județul Vaslui, deși a avut un trend crescător în perioada 2000-2003.

Evoluția Valorii Brute Adăugate (VAB) la nivelul județului Vaslui⁵.

- miliarde lei – prețuri curente -

Perioada Regiunea	1998	1999	2000	2001	2002
Jud. Vaslui	4078,8	5585,6	7058,4	11527,0	14393,7

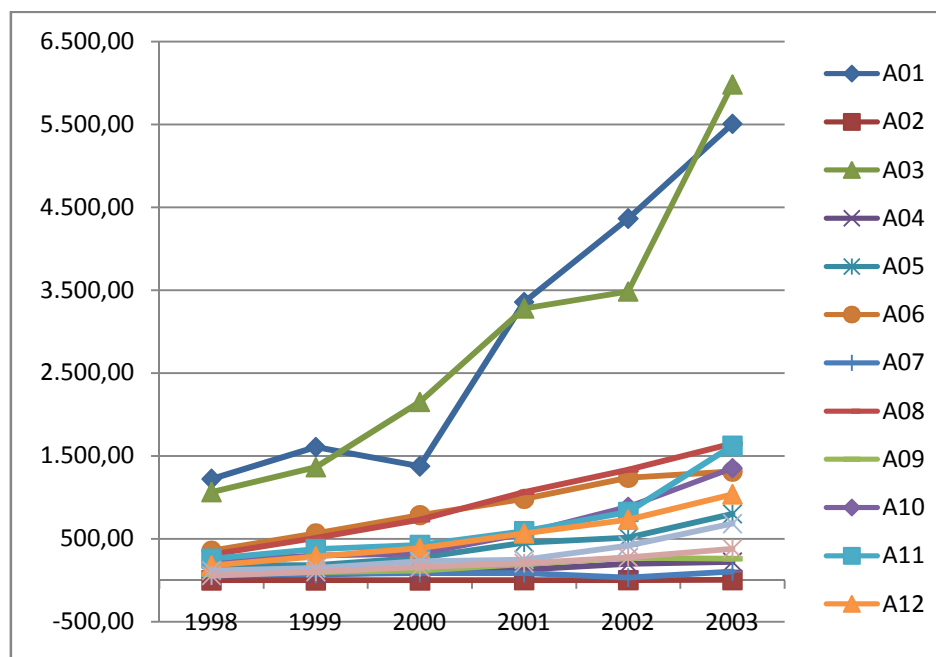
Evoluția Valorii Brute Adăugate (VAB) la nivelul județului Vaslui, pe ramuri de activitate⁶

- miliarde lei – prețuri curente -

Cod	Ramura de activitate	1998	1999	2000	2001	2002	2003
A01	Agricultura, vanatoare, silvicultura	1.219,4	1.606,9	1.374,0	3.357,5	4.361,8	5507,4
A02	Pescuitul si piscicultura	0,5	0,7	0,5	1,1	1,5	3,5
A03	Industria prelucratoare	1.061,2	1.365,8	2.151,4	3.277,4	3.484,6	5982,0
A04	Energie electrica si termica, gaze si apa	50,8	67,6	102,9	127,6	198,6	221,4
A05	Constructii	179,0	182,5	272,3	454,9	516,2	802,0
A06	Comert cu ridicata si cu amanuntul, repararea autovehiculelor, motocicletelor si a bunurilor personale si de uz gospodaresc	345,8	563,1	784,7	983,2	1.236,1	1312,0
A07	Hoteluri si restaurante	61,6	75,6	86,1	88,2	34,1	105,0
A08	Transporturi, depozitare si comunicatii	311,9	510,5	731,5	1.062,2	1.334,3	1651,5
A09	Intermedieri financiare	71,4	96,1	118,1	192,9	271,8	260,2
A10	Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	228,6	299,4	321,5	566,4	885,0	1352,5
A11	Administratie publica si aparare: asigurari sociale din sistemul public	261,7	377,7	426,8	593,3	824,0	1621,2
A12	Invatamant	180,4	285,4	386,8	565,3	729,5	1034,2
A13	Sanatate si asistenta sociala	118,5	148,8	228,7	249,2	418,4	682,9
A14	Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	56,5	103,2	158,3	206,6	276,3	379,6

⁵ „Breviar statistic 2005” – Direcția județeană de Statistică Vaslui

⁶ Oficiul Registrului Comerțului - Vaslui

Din datele prezentate rezultă că în județul Vaslui, în perioada 1998-2002 predomină sectorul agricol, participarea acestuia la VABR sectorială înregistrând un minim în 2000 după care a urmat un trend crescător. O evoluție asemănătoare a avut-o sectorul industriei prelucrătoare, dar, spre deosebire de sectorul agricol, creșterea a fost continuă, în 2003 participarea acestui sector fiind mai mare decât cea a sectorului agricol. Apropiate de participarea județului la VABR totală, dar inferioare acesteia o au sectoarele comerț, transporturi, construcții și tranzacții imobiliare, înregistrând o evoluție relativ constantă în perioada 1998-2002. Începând cu anul 2002, sectorul comerț a avut un trend descendent, astfel încât în anul 2003 participarea acestui sector la VABR regională fiind aproximativ egală cu cea a sectorului tranzacții imobiliare. O creștere semnificativă în perioada 2002-2003 a avut-o sectorul Administrație publică și apărare, în 2003 participarea acestuia fiind aproximativ egală cu cea a sectorului transporturi (locurile 3 și 4 în participarea la VABR regională).

Sectoarele hotelier-restaurante și pescuit și piscicultură își aduc cel mai scăzut aport la VABR sectorială.

Mediul de afaceri. În anul 2005 și-au desfășurat activitatea (au depus bilanț) în județul Vaslui un număr de : 4550 microintreprinderi, 469 IMM-uri și 18 întreprinderi mari.

Domeniile de activitate cu cea mai mare pondere în cifra de afaceri totală județeană sunt:

- comerțul cu amănuntul și ridicata (peste 44%);
- agricultură (13,59%)
- construcții de mașini (11,72%)
- industria alimentară (9,57%)
- construcțiile (7,80%)
- industria ușoară și industria pielăriei (cu 2,50 și respectiv 2,16%).

Se constata că cel mai mare aport la cifra de afaceri totală județeană o aduc IMM-urile cu 51,89 %,

urmate de microintreprinderi, cu 24,8 % si, de intreprinderile mari cu 23,31 %.

Intreprinderile mari își aduc cel mai mare aport în:

- construcțiile de mașini (94,77%),
- industria ușoară (82,87%),
- industria extractivă (72,55%)
- agricultură (64,05%)
- industria confecțiilor (62,96%)

Microintreprinderile aduc cel mai mare aport în domenii de activitate cu o participare redusă la cifra de afaceri totală județeană:

- mijloace de informare și publicitate (78,34%), care are un aport de 0,1% în cifra de afaceri totală județeană;
- servicii sociale (61,9%), care are un aport de 0,62% în cifra de afaceri totală județeană
- servicii profesionale (55,53%) – sector cu un aport de 1,69% în cifra de afaceri totală județeană.

În celelalte domenii de activitate ponderea este deținută de IMM-uri.

Infrastructura de afaceri.

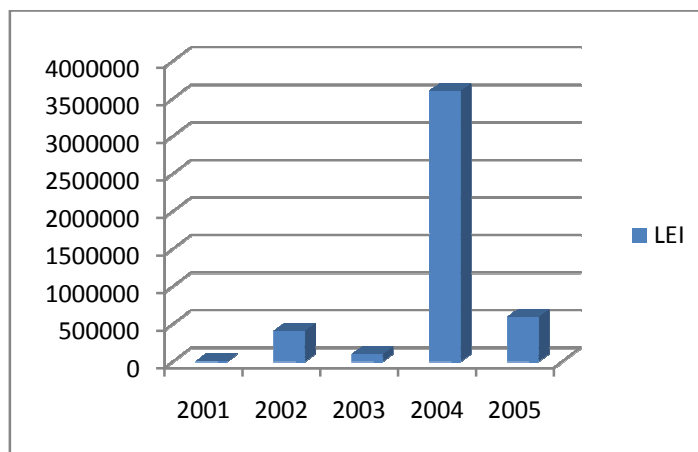
Centrul de afaceri Tutova-Barlad, judetul Vaslui, cuprinde: centrul expozitional cu o suprafata utilizabila de aprox. 2400 m.p (sali de expozitie, birouri, sedii de firma, sali de conferinta, prezentari, training), cladiri pentru activitati de productie cu o suprafata utilizabila de aprox. 2500 m.p. (6 hale de productie), spatii de parcare, platforme de incarcare-descarcare.

Centrul de resurse pentru afaceri Vaslui, cuprinde:

- incubator de afaceri-spatii pentru birouri sau sedii de firma in suprafata de 428,9 mp ;
- centru expozitional-spatii de expunere in suprafata de 492,77 mp ;
- spatii de productie cu o suprafata de 424,21 mp ;
- sali de conferinte si instruire cu suprafata de 329,15 mp.

Investiții străine directe. În perioada 2001-2005, volumul total al investițiilor străine directe a fost de 4.722.167 lei, după cum urmează:

Investitii straine directe in perioada 2001-2005

Domeniile de activitate cele mai reprezentative, după numărul investițiilor străine directe, sunt:

- comerț (43 în perioada 2001-2005, din care 13 în anul 2005)
- agricultură (15 în perioada 2001-2005, din care 4 în 2005)
- servicii profesionale (14 în perioada 2001-2005, din care 5 în 2005)
- industria confecțiilor (8 în perioada 2001-2005, din care 2 în 2005)
- industria pielăriei (7 în perioada 2001-2005, din care 1 în 2005).

Concluzii

- în perioada 1998-2003, se constata ca cele trei sectoare economice (agricultura, industria si serviciile) au detinut ponderi relativ constante din PIBR, neavand loc mutatii semnificative între acestea. In judetul Vaslui, predomina agricultura si industria prelucratoare, evolutiile lor inregistrand trenduri opuse in perioada 1999-2003.
- cel mai mare aport la cifra de afaceri totala județeană îl aduc IMM-urile cu 51,89 %, urmate de microintreprinderi, cu 24,8 % si, de intreprinderile mari cu 23,31 %.
- contribuția la cifra de afaceri în domeniul industriei prelucrătoare realizată de IMM-uri este relativ ridicată în județul Vaslui (44,6%).

2.1.3. Structura economică sectorială

Agricultura

Beneficiind de soluri fertile, județul Vaslui are un potențial uriaș pentru dezvoltarea agriculturii. Județul Vaslui deține în agricultura o suprafața totală de 401.340 ha, din care:

- arabil 291.299 ha (72,5%),
- pasuni si fânețe 95.044 ha (23,6%),
- vita de vie 12.276 ha (3%)
- livezi 2.721 ha (0,67%).

În județul Vaslui activează 450 de agenți economici de industrie alimentara, care prelucrează toate sursele de materii prime agricole vegetale si animale. *Cerealele* pentru boabe dețin ponderea cea mai mare în ceea ce privește ocuparea suprafețelor arabile, 65 % din teren fiind plantat cu grâu, porumb, orz si ovăz. Cultura plantelor tehnice ocupa 54217 hectare (18,6 % din suprafața arabila)

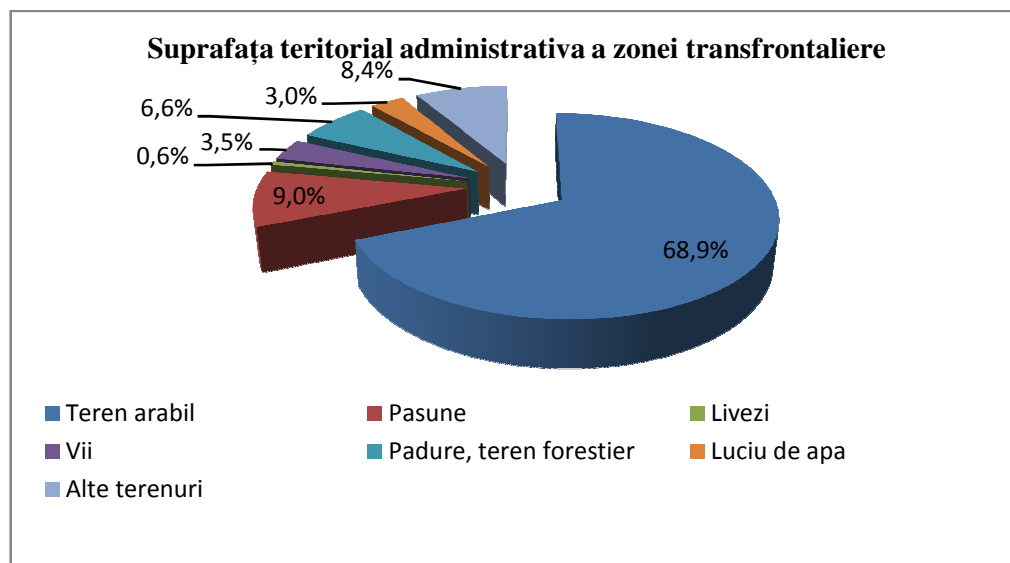
Suprafața totală a Comunei Stăniilești este de 8826 ha. Cea mai mare parte din suprafața teritorial administrativă este ocupată de terenul agricol cu un procent de 75% din suprafata comunei.

Suprafața totală a Comunei Drânceni este de 6316 ha.

Structura fondului funciar în Comuna Stăniilești este redată în tabelul urmator:

	CATEGORII DE TERENURI	SUPRAFATA (ha)
1	Teren arabil	6075
2	Pasune	806
3	Livezi	55

4	Vii	308
5	Padure, teren forestier	586
6	Luciu de apa	280
	Suprafata totala	8110

Viticultura are tradiție îndelungată în Vaslui și reprezintă un sector cu un mare potențial pentru atragerea investitorilor. Viile vasluiene au fost apreciate de cunoscătorii în domeniu încă de acum câteva sute de ani. În momentul de față, ca și celelalte sectoare ale economiei, viticultura are nevoie de o infuzie financiară, pentru a se redresa cu succes. Anual, din viile vasluiene se produc 80 de mii de tone de struguri. Jumătate din această cantitate este destinată vinificației în centrele specializate. Viile din Vaslui fac parte din regiunea viticolă „Dealurile Moldovei” cu podgorii de renume ca Podgoria Huși (cu centrele viticole de la Huși, Averești, Vutcani, Murgeni, Vaslui) și Podgoria Colinele Tutovei (cu centrele viticole de la Iana și Tutova).

Pe teritoriul Comunei Stăniilești suprafața cultivată cu viță de vie este de 308 ha.

Livezile de pomi fructiferi, desfășurate pe suprafața de 2721 hectare, asigură anual o producție de aproximativ 25 mii de tone de fructe (mere, prune, cirese, visine, caise) - inclusiv producția de la pomii răzleți.

- Hectare -

Județul Vaslui Anii ⁷	Suprafața totală	Suprafața agricolă	din care, pe categorii de folosință:			
			arabilă	pășuni + fânețe	vii ¹⁾	Livezi ²⁾
2000	531840	402205	283993	97735	16497	3980
2001	531840	400538	286271	94404	15973	3890

2002	531840	401131	288080	95013	15027	3011
2003	531840	401754	289277	95663	13753	3091
2004	531840	401509	291210	95094	12274	2931
2005	531840	401340	291299	95044	12276	2721

¹⁾ Vii și pepiniere viticole.

²⁾ Livezi și pepiniere pomicole.

Livezile de pomi fructiferi în Comunei Stănilești ocupa o suprafață de 55 ha.

Zootehnia ocupa, la sfârșitul anului 2003, 35 la suta din economia județului.

Efectivul de animale pe categorii doar în gospodăriile locuitorilor din Comuna Stănilești se prezintă astfel:

	CATEGORIA	Numar
1	Pasari	29376
2	Bovine	1776
3	Caprine	446
4	Ovine	5773
5	Porcine	1140
6	Cabaline	744
7	Familii de albine	428

Fondul forestier al Comunei Stănilești este arondat Ocolului Silvic Huși (*Sursa: RNP-ROMSILVA*).

Hidrografia este reprezentată prin râul Prut, cu circa 20 km din cursul său mijlociu, și prin câteva pâraie cu curgere temporară, cum sunt Valea Grecului, pârâul Huși, Valea lui Ivan – toate prin cursul lor inferior, apoi micile pâraie Voloseni și Gura Văii, ultimul cu albie majoră mlăștinoasă, numit local “La Isaia”. Aici se afla și un iaz.

Datele statistice reliefează caracterul predominant agricol al județului, dacă avem în vedere doar doi indicatori statistici: suprafața agricolă, care reprezintă 75 la suta din suprafața totală a județului și structura populației ocupate (în prezent, peste 50 la suta din populația ocupată desfășoară activități în agricultură). O altă caracteristică a județului o reprezintă concentrarea activității industriale în localitățile urbane ale județului (98 la suta), locuitorii satelor câștigându-și existența aproape în exclusivitate din agricultură.

O caracteristică a mediului rural o reprezintă slaba reprezentare a serviciilor pentru populație, precum și lipsa facilităților pentru petrecerea timpului liber.

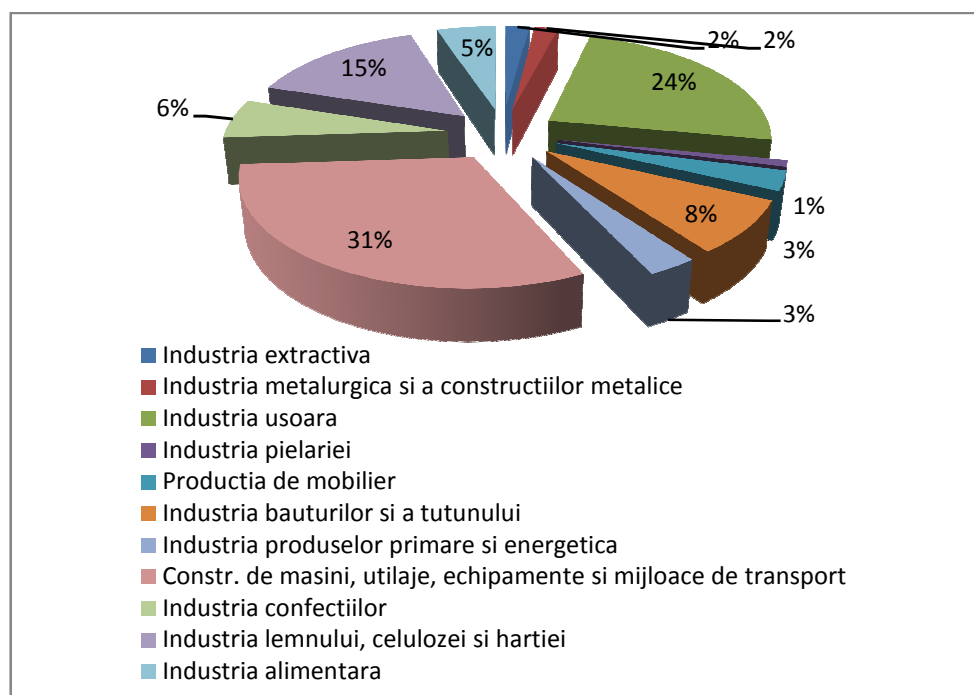
⁷ Site-ul Direcției generale pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Vaslui

Pe de alta parte, în mediul rural exista numeroase oportunitati care pot fi valorificate, precum: un tezaur folcloric valoros, un cadru natural nepoluat si deosebit de atractiv, traditii remarcabile în domeniul mestesugurilor si artizanatului.

Avand în vedere datele statistice prezentate, precum si oportunitatile care pot fi valorificate, pentru cresterea calitatii vietii locuitorilor de la sate, sunt absolut necesare investitii masive în diversificarea activitatilor economice în zona rurala, pentru reducerea procentului populatiei ocupate în agricultura.

Industria

Industria a reprezentat în anul 2005 aproximativ 39,59% din cifra de afaceri totală pe județul Vaslui.

Cele mai reprezentative sectoare industriale în anul 2005 au fost :

- construcții de mașini, utilaje, echipamente și mijloace de transport (31% din cifra de afaceri pe total industrie);
- industria alimentară (24% din cifra de afaceri pe total industrie);
- industria confecțiilor (15% din cifra de afaceri pe total industrie);
- industria produselor primare și energetică (8% din cifra de afaceri pe total industrie)
- industria ușoară (6% din cifra de afaceri pe total industrie) ;
- industria pielăriei (5% din cifra de afaceri pe total industrie).

Indicatori ai dezvoltării industriei (2000-2004)⁸:

⁸ Direcția Județeană de Statistică, „Breviar statistic 2005”

	2000	2002	2003	2004
Numărul unităților industriale la sfârșitul anului	425	507	576	620
Numărul mediu al salariaților	28026	27118	26941	24249
Numărul mediu al muncitorilor	24229	23547	23040	20618

Din datele prezentate, se observă că în perioada 2000-2004, cu toate că numărul unităților industriale a crescut cu 45,8 %, numărul salariaților a scăzut cu 13,47%. Cauzele pentru această situație sunt, pe de o parte, creșterea numărului de microintreprinderi și de IMM-uri care își desfășoară activitatea în sectoarele industriale și pe de altă parte, declinul întreprinderilor cu număr mare de salariați, care pentru a putea supraviețui au fost nevoite să recurgă la restructurări de personal.

Activitățile industriale în care producția a crescut semnificativ în perioada 2000-2004, comparativ cu anul 1998 au fost : « confecții din textile » și « producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă ».

O scădere semnificativă a producției în perioada 2000-2004 față de anul 1998 se constată în următoarele activități industriale : « mobilier », « chimie și fibre sintetice și artificiale » și « textilă și produse textile ».

2.1.4. Situația infrastructurii fizice

a. Infrastructura rutieră

Rețeaua de drumuri a județului Vaslui cuprinde:

- 8 trasee de drumuri naționale, din care :
  - 1 traseu de drum european, E 581- coridorul paneuropean nr. IX ;
  - 5 trasee de drumuri naționale principale DN 2F, DN 11A, DN 24, DN 26 și DN 28;
  - 2 trasee de drumuri naționale secundare DN 15D și DN 24A;
- 21 trasee de drumuri județene ;
- 213 trasee de drumuri comunale.

Lungimea drumurilor publice din județ este de 2.143,891 km, având o densitate de 39,5 km/100 km², fiind peste densitatea pe țară care este de 30,6 km/100 km².

Din totalul lungimii drumurilor publice, 17,8% sunt drumuri naționale, 43,6% sunt drumuri județene și 38,6% sunt drumuri comunale.

Din totalul lungimii drumurilor naționale, sunt modernizați 381,570 km (58 km au îmbrăcămînți asfaltice ușoare).

Din totalul de 935,569 km lungime de drumuri județene, sunt modernizate 40 % (142,331 km îmbrăcămînți asfaltice ușoare), iar 60 % nu sunt modernizați (41,2 % sunt pietruiti iar drum de pământ 18,8 %).

Drumurile comunale sunt într-o stare proastă, având pe 19,355 km îmbrăcămînți asfaltice ușoare, iar 807,397 km (97,63 %) nu sunt modernizați, fiind pietruiti 303,533 km (36,7 %) și cu pământ 503,864 km (60,9 %).

Tipul	Lungime totală, din care:	Îmbrăcămite asfaltică %	Pietruite %	De pământ %
Drumuri județene	935,569 km	39,96	41,24	18,8
Drumuri comunale	826,752 km	2,34	36,71	60,94

Pe granița cu Republica Moldova, județul Vaslui are un punct de control și trecerea frontierei, după cum urmează :

- Albița / Leușeni pentru traficul internațional de călători și marfă.

De-a lungul zonei transfrontaliere avem drumul european E 581, principala cale de acces în comuna Stăniliești - DN 24 A, Husi – Falciu și DC32 Gura Văii – intersecție cu E 581. În cadrul prezentului proiect a fost reabilitat un tronson de 4,2 km din DC 32, respectiv km. 8+070 – km. 12+270 Pogănești – Chersăcosu.

b. Infrastructura feroviară

Echiparea cu căi ferate a teritoriului județului Vaslui se prezintă astfel :

Lungimea C.F. în kilometri	Din care:	
	Linie cu o cale km	Linie cu două căi km
249	192	57

Densitatea căilor ferate este de 47,7 km/1000 km², fiind cu puțin peste media pe țară care este de 47,0 km/1000 km².

Pe granița cu Republica Moldova, județul Vaslui are un punct de control și trecerea frontierei pe cale ferată, după cum urmează :

- Fălcu / Cantemir pentru traficul sezonier de marfă și călători, cu transbordare pe teritoriul Republicii Moldova.

c. Infrastructura de utilități

Servicii de furnizare a apei. Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei în județul Vaslui la sfârșitul anului 2004 era de 744 km⁽⁸⁾.

Până în prezent, alimentarea cu apă în sistem centralizat este asigurată în proporție de 92% pentru orașe și de 15% pentru locuitorii de la sate.

Rețeaua de canalizare publică. Lungimea simplă a rețelei de canalizare publică în județul Vaslui la sfârșitul anului 2004 era de 359 km⁽⁸⁾.

În prezent la rețeaua de canalizare sunt racordați 68% din locuitorii orașelor și doar 5% din locuitorii satelor.

Alimentarea cu gaze naturale. Lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor naturale în județul Vaslui la sfârșitul anului 2004 era de 142,7 km⁽⁸⁾.

Lungimea conductelor de distribuție a gazelor naturale a crescut în perioada 2000-2004 cu aproximativ 25%.

Alimentarea cu gaze naturale este asigurată în proporție de 55% în mediul urban.

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

În zona transfrontalieră nu există un sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale.

d. Servicii de furnizare a energiei termice

Potențialul energetic existent și amenajat, materializat în sursele de producere și în sistemul de transport a energiei termice către consumatori s-a modificat în ultimii ani, datorită lipsei fondurilor materiale și a interesului pentru întreținerea acestuia. Astfel, capacitatea termică totală în sistem centralizat a scăzut pentru utilizatorii casnici și social-edilitari.

În prezent, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat se mai realizează numai în municipiile Vaslui, Bârlad și Huși.

Combustibilii utilizați pentru alimentarea cu căldură în sistem centralizat sunt: CLU procesat, cărbune, gaze naturale (în municipiile Vaslui și Bârlad).

Energia termică este produsă în centrale termice de zonă, de cartier și individuale.

Probleme deosebit de grave în alimentarea în sistem centralizat cu căldură au apărut datorită lipsei de întreținere în timp a rețelelor de transport a agentului termic (uzura conductelor, a termoizolației acestora, canale termice sparte, inundate, pline cu pământ, etc.), a clădirilor centralelor și a punctelor termice, lipsei contoarelor de energie termică pe parcurs, de la furnizarea energiei din sursă la punctele termice și apoi la consumatori. Toți acești factori au dus la parametrii scăzuți ai agentului termic la consumatori, față de cei necesari stabiliți și astfel, în timp au dus la creșterea nemulțumirii consumatorilor, la numeroase debranșări ale acestora.

De asemenea un aport negativ important îl aduce și proasta izolare termică a clădirilor de locuințe și a dotărilor social-culturale ceea ce conduce la inconfort termic, consum mare de energie, apariția condensului.

e. Infrastructura de comunicații

Rețeaua de comunicații s-a îmbunătățit în ultimii ani deoarece vechile centrale telefonice manuale și automate au fost înlocuite cu centrale digitale. Numărul abonaților la telefonie fixă a crescut deoarece s-au extins rețelele și în mediul rural, în anul 2000 fiind abonați la Romtelecom un număr de 43.030 de persoane, iar la finele anului 2004 erau 53.511 abonați. Cei mai importanți furnizori în domeniu sunt: S.C. Romtelecom Vaslui și RDS Vaslui.

Concluzii

- Starea foarte proastă a infrastructurii rutiere, în special a drumurilor comunale și județene
- Procentul mic al populației din mediul rural racordate la rețelele de canalizare și gaze naturale
- Grad avansat de degradare a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare din mediul urban, ceea ce generează pierderi mari și costuri ridicate pentru populație.

f. Infrastructura educațională și de sănătate

Infrastructura educațională. Rețeaua școlară în anul școlar 2004 – 2005 reflectă structura geografică, socială și economică a județului Vaslui, aceasta evidențiind următoarele, pe tipuri de unități:

Nr. crt.	Judetul	Grădinițe		Școli primare (I-IV)		Școli gimnaziale		Unități de nivel liceal		Școli de arte și meserii și școli postliceale	
		rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban
1	Vaslui	341	61	250	3	129	30	3	15	14	3

Sursa de date: ISJ Vaslui

Există încă un număr mare de unități școlare care necesită reparații capitale și consolidări, mai ales în mediul rural;

Este nevoie de investiții majore în dotarea cabinetelor școlare, laboratoarelor, atelierelor școlare;

Trebuie îmbunătățit accesul copiilor din mediul rural la infrastructura educațională.

Infrastructura de sănătate. În județul Vaslui asistența medicală primară se realizează prin intermediul a 165 cabinete medicale de familie și medicină generală, 75 în mediul urban și 90 în mediul rural. Din cele 165 de cabinete, 34 sunt în proprietate privată, iar 148 luate în comodat.

Asistența de urgență prespitalicească se realizează printr-un serviciu județean de Ambulanță și 5 puncte de lucru (substații). Dotarea centrelor de permanență este deficitară, atât ca aparatură cât și ca medicamente și materiale sanitare. Majoritatea spațiilor în care acestea funcționează necesită reabilitare și întreținere curentă.

Asistența ambulatorie de specialitate se realizează prin: 2 policlinici private și o societate medicală civilă de specialitate în mediul urban, 4 dispensare TBC publice în mediul urban și 4 dispensare publice, fără medic de familie, în mediul rural. Este evident deficitul de specialiști în mediul rural și în spitalele mici, deficit care determină scăderea adresabilității către ambulatoriile din rural sau ambulatoriile spitalelor mici și suprasolicitarea cabinetelor de specialitate ale spitalului județean.

Asistența stomatologică se realizează prin 100 cabinete stomatologice, comodate și private, din care peste 80 % sunt amplasate în mediul urban. Dotarea cu echipamente și materiale este în general mai bună în cabinetele private.

Asistența medicală a colectivităților de preșcolari și elevi este deficitară ca urmare a numărului mic de medici școlari.

Asistența medicală spitalicească este asigurată de 8 spitale, din care: 2 în mun. Vaslui, 2 în mun. Bârlad, 1 în mun. Huși, 1 în orașul Negrești, 1 în orașul Murgeni și 1 spital în comuna Tutova.

Pentru *zona transfrontalieră* asistența medicală este asigurată de către un dispensar uman situat în localitatea Stăniilești. De asemenea în comună funcționează și o farmacie. În localitatea Râșești cabinetul medical este dezafectat deoarece pe amplasamentul acestuia este în construcție o clădire pentru cabinete medicale modernă.

g. Locuințe

După anul 1990, politicile în domeniu locativ au fost afectate atât de privatizarea masivă a fondului public de locuințe, cât și de procesul de descentralizare.

Privatizarea locuințelor a reprezentat o modalitate de promovare a dreptului de proprietate, dar a produs și două efecte negative:

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

- dispariția fondului de locuințe sociale care nu a mai fost refăcut ca urmare a resurselor bugetare modeste;
- apariția de grave dificultăți de reabilitare a locuințelor aflate în proprietatea segmentului sărac al populației.

În ultimii ani s-a introdus un sistem de susținere a achiziționării/construirii de locuințe prin credit ipotecar în condiții avantajoase, dar care, prin prețul ridicat al locuințelor, poate fi utilizat doar de segmentele cu venituri medii și superioare ale populației.

Introdusă în anul 1996, măsura locuințelor sociale viza constituirea unui fond de locuințe care să sprijine, pe o perioadă limitată de timp, segmentul sărac de populație în asigurarea unei locuințe decente.

Slaba alocare a resurselor financiare către construcția de locuințe din fonduri publice, costul ridicat al locuințelor corelată cu neprecizarea nici unei soluții sau recomandări de utilizare a clădirilor deja existente au condus în timp la o situație care face practic imposibilă aplicarea măsurii în localitățile urbane prin inexistența unui stoc de locuințe sociale.

Fondul de locuințe în perioada 2000 -2004:

Anul	Locuințe (număr)	Suprafața locuibilă (mii m ²)
2000	155775	4696,5
2001	164402	5607,3
2002	164945	5634,0
2003	165527	5662,1
2004	166124	5692,4

2.1.5. Educație, sanatate și servicii sociale

a. Educația

În perioada 2000-2005 populația școlară la nivelul județului Vaslui s-a aflat pe o curbă ușor descendentă, efectivele școlare reducându-se cu circa 3048 de persoane (respectiv 2,5%). O scădere accentuată s-a constatat în zona Negrești (respectiv cu 48%).

Analiza datelor ne conduce la următoarele concluzii:

- insuficienta cuprindere a preșcolarilor în învățământul preprimar (69%), mai ales în mediul rural, unde zeci de sate nu au grădiniță;
- existența unei rate de analfabetism (peste 3%) și de abandon școlar în învățământul obligatoriu;
- existența unei rețele școlare ineficiente economic, cu formațiuni de lucru sub efectivul minim prevăzut de lege (sate cu populație școlară scăzută numeric);

Pe tipuri de pregătire școlară, dinamica populației școlare între anii 2000-2005 în județul Vaslui, indică scăderi de efective în învățământul primar (cu 2229 persoane), în învățământul gimnazial (cu 11065 persoane), și creșteri în învățământul liceal (cu 5832 persoane) și SAM din 2003 (cu 6310 persoane).

Populația școlarizată în învățământul primar și învățământul gimnazial este în scădere

datorită scăderii demografice.

În perioada 2006-2013 populația școlară a clasei aVIII-a se va reduce cu 25%.

Creșterea populației școlare în învățământul liceal și profesional/SAM este justificată de introducerea învățământului obligatoriu de 10 clase.

În ceea ce privește învățământul profesional și de ucenici, efectivul a fost într-o continuă descreștere, în anul școlar 2004-2005 fiind în lichidare (a mai existat un număr mic de clase doar în zonele Murgeni și Negrești).

În învățământul postliceal – școală postliceală și de maiștri s-a remarcat o scădere a interesului elevilor spre acest tip de școală, fiind preferate universitățile particulare.

În perioada 2003-2005, populația școlară din învățământul profesional și tehnic, în care se asigură școlarizarea celor trei niveluri 1,2,3 a înregistrat creșteri mai accentuate în zonele Vaslui (cu 4857 de persoane) și Bârlad (cu 1353 de persoane) și creșteri ușoare în zona Huși. (cu 140 de persoane), zona Murgeni (cu 179 de persoane), zona Negrești.(cu 331 de persoane).

Datorită scăderii numărului populației școlare sau falimentării unor agenți economici ponderea unităților școlare cu nivel I de calificare în anul școlar 2005-2006 a scăzut cu 6,5% față de anul anterior.

Există o reducere îngrijorătoare a formării pe nivelul 3, mai ales în mediul rural, de aceea sunt necesare măsuri organizatorice care să asigure calificare SAM nivel 3 de cel puțin 30-35% din populația școlară ce optează pentru traseul SAM nivel 1.

Ponderea populației din categoria 0-14 ani și 15-19 ani va fi predominantă în mediul rural.

Pentru perioada 2006-2013, în județul Vaslui se preconizează o scădere cu 24,68% a populației școlare cu vârste între 15-19 ani (categorie care prezintă interes din punct de vedere al învățământului TVET), numărul elevilor ce părăsesc sistemul de educație / formare, sunt majoritari din mediul rural, având ca factor favorizant venituri reduse pe membru de familie.

b. Sănătate

Județul Vaslui are unul dintre cele mai scăzute rapoarte medic-pacient pe țară. În anul 1999, raportul era de un medic la 1047 locuitori, comparativ cu 632 locuitori la nivel regional și 486 locuitori la nivel național. Datele pentru 2005 arată ca situația s-a deteriorat și a devenit acută în special în zonele rurale unde raportul medic –pacient este de 1 la 3000.

Numărul mediu de pacienți/medic de familie este 2827. În patru comune nu sunt medici de familie.

Accesul la serviciile din cadrul spitalelor este problematic pentru persoanele care locuiesc în mediul rural, unele dintre aceste locuind la mai mult de 30 de km. depărtare de un spital.

Accesul la medicamente gratuite și compensate este încă o problemă pentru mulți oameni, chiar dacă aceste drepturi sunt stipulate în legislație. Întârzierile în rambursarea banilor de către Casa Județeană de Asigurări de Sănătate a descurajat multe farmacii în a elibera medicamente compensate sau gratuite.

c. Servicii sociale

Județul Vaslui este unul dintre cele mai sărace județe și face parte din regiunea de Nord – Est

care este una din cele mai puțin dezvoltate regiuni din țară.

O mare parte a populației este dependentă de o formă de asistență socială și costurile pentru asigurarea acestora sunt impresionante la nivelul județului Vaslui.

În anul 2005, conform datelor elaborate de Direcția Muncii, Solidarității Sociale și Familiei Vaslui, în județ beneficiau de *venitul minim garantat* 54.462 persoane, reprezentând 11,96% din totalul populației a județului Vaslui. Prin Legea nr.416/2001, privind venitul minim garantat, se instituie forma de asigurare a unui venit necesar existenței fiecărei persoane, prin acordarea unui ajutor social, cuantumul acestuia fiind indexat în funcție de creșterea inflației.

Sumele plătite pentru beneficiarii de venit minim garantat din județul Vaslui au fost în anul 2002 – 118.274 milioane ROL, în anul 2003 – 129.037 milioane ROL, în anul 2004 – 152.304 milioane ROL, în anul 2005 – 178.780 milioane ROL.

De menționat faptul că deși numărul de beneficiari de venit minim garantat este foarte mare el nu reprezintă cifra reală a persoanelor care sunt sub pragul de sărăcie deoarece numărul solicitărilor și al persoanelor care îndeplinesc criteriile de acordare este mult mai mare.

Numărul de pensionari în județul Vaslui a fost în creștere din 2003 el reprezentând un procent de peste 25 % din total populație.

În anul 2005 procentul pensionarilor din total populație a fost de peste 30%.

În județul Vaslui erau înregistrate, la data de 31.12.2004, 7621 de *persoane cu handicap*, după cum urmează :

- 7211 de persoane cu handicap neinstituționalizate (1287 copii și 5924 adulți);
- 410 de persoane cu handicap adulte sunt instituționalizate (în instituții rezidențiale cu o capacitate mai mare de 50 de locuri).

Cel mai important furnizor de servicii sociale din județul Vaslui este *Direcția generală de asistență socială și protecția copilului, serviciu public de asistență socială* aflat în subordinea Consiliului Județean Vaslui, care are ca scop principal realizarea măsurilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie, în conformitate cu strategiile guvernamentale în domeniul protecției copilului și a persoanelor cu handicap adoptate și transpuse în funcție de prioritățile județului Vaslui.

2.1.6. Populația, resursele umane și piața muncii

a. Populația județului

Conform „Breviarului statistic al județului Vaslui” pe anul 2005, populația stabilă totală a județului Vaslui în anul 2004 era de 459.255 locuitori, reprezentând 2,11 % din cea înregistrată la nivel național și 12,28% din cea a regiunii Nord-Est.

Populația județului Vaslui este concentrată în 5 centre urbane, 81 comune și 456 sate.

b. Piața muncii

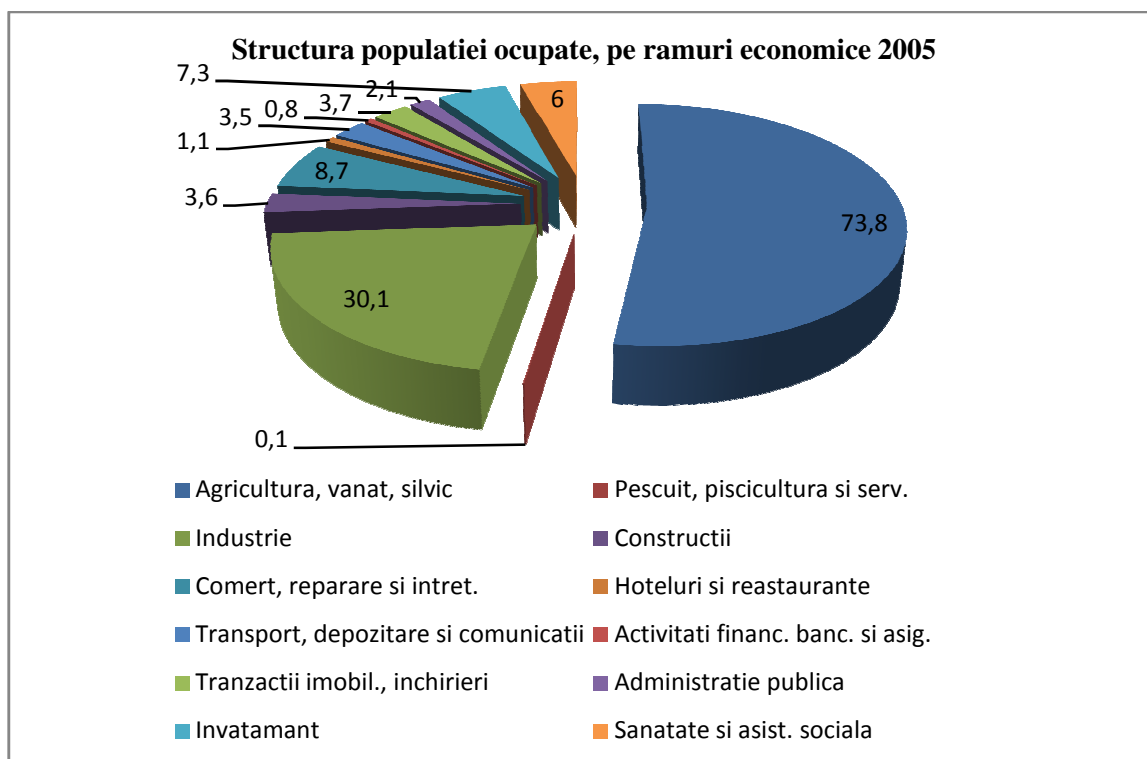
Rata somajului în luna decembrie 2005 a fost de 10,3%.

Deși în județul Vaslui rata somajului este mai mare decât media regională, datorită numărului mai mic al populației active, ocupate și neocupate (someri), influența asupra pieței muncii regionale, este mai mică. Județul Vaslui este limitat ca resurse naturale, și de aici, dezvoltarea și creșterea valorică a volumului de activități economice se poate face numai cu costuri mari care diminuează atractivitatea din punct de vedere investițional.

Pe ansamblu, oferta anuală de locuri de muncă este redusă, comparativ cu oferta anuală de forță de muncă. Aceasta duce la un fenomen de migrare a forței de muncă, în special a tinerilor, în regiuni cu o ofertă de locuri de muncă mai mare sau mai atractive din punctul de vedere al remunerării. Acest fenomen duce la îmbătrânirea populației locale, duce la diminuarea șanselor de dezvoltare locală din lipsa infuziei de creativitate și inteligență.

Pe ramurile economiei, oferta de locuri de muncă este de 2,7 % pentru Agricultură, 22,2% pentru Construcții, 14,1 % pentru Industrie, 7,2 % pentru Comerț și 18,2 % pentru Prestări Servicii (la nivelul anului 2005). Oferta cea mai ridicată este pentru muncă necalificată, de 34,7%, fapt care îngrijorează, deoarece, cum menționăm și mai sus, categorii de persoane cu pregătire superioară și medie sunt nevoite să accepte oferte sub nivelul pregătirii.

Oferta de locuri de muncă în ramura Construcții crește de la 4,7 % în anul 2003, la 15,1% în 2004 și la cca. 22,2 % în anul 2005. Segmentul terțiar, cel al prestațiilor de servicii, își va ocupa locul normal într-o economie de piață, oferta de locuri de muncă pe acest segment urmând să crească de la an la an.

Populația ocupată în perioada 2002-2005 este în continuă scădere. Ponderea populației pe sexe (femei și bărbați) este aproximativ de 50%.

Se observă că, în anul 2005, pe ramuri economice cea mai mare parte a populației ocupate se regăsește în agricultură, urmând industria, sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială) și comerțul.

Ponderea populației ocupate în agricultura s-a menținut an de an la un nivel mare, în dauna celorlalte activități ale economiei naționale. Un trend ușor ascendent îl au ramurile Construcții, Prestări Servicii.

2.1.7. Mediul înconjurător

Agentia de Protecția Mediului Vaslui urmărește încărcarea în poluanți gazeși - SO₂, NO₂ și NH₃, pulberi în suspensie și plumb în municipiile Vaslui și Bârlad. Pulberile sedimentabile sunt determinate în puncte de prelevare amplasate în municipiile Vaslui, Bârlad, Huși și orașul Negrești.

În județul Vaslui, calitatea apelor subterane este urmărită de Laboratorul S.G.A.J Vaslui pentru 49 de foraje din 15 localități: Mărășeni (5), Buhăiești (2), Simila (4), Dragalina (8), Ciocani (1), Fântânele (1), Băcăoani (3), Pușcași (1), Moara Grecilor (3), Râșești (3), Lunca Banului (3), Vetrișoia (3), Fâlcu (3), Murgeni (3), Rânzești (1). La cele două prelevări din mai și septembrie 2005 nu s-au înregistrat depășiri față de limită la indicatorul nitrați.

În ultimii ani, în generarea deșeurilor urbane au intervenit schimbări cantitative și calitative. Evoluția cantităților de deșeuri urbane colectate și eliminate la platformele de deșeuri urbane :

Nr. crt.	Agentul de salubritate/ Consiliul local	Cantitate deșeuri urbane colectate în anul 2002 (tone)	Cantitate deșeuri urbane colectate în anul 2003 (tone)
1	S.C. Goscom S.A. Vaslui	40149	39106.76
2	R.A.G.C.L. Bârlad	42710	35777
3	S.C.Goscomloc S.A. Huși	17686	11866.50
4	Consiliul Local Negrești	1876	944.50
	TOTAL	102421	87694.76

Cantitatea de deșeuri urbane generate în anul 2003 a scăzut cu aproximativ 14% față de anul 2002. Explicația acestui fenomen o constituie faptul că majoritatea agenților economici au introdus un sistem de colectare selectivă a deșeurilor la locul de producere a acestora și valorifică deșeurile reciclabile (care în anii precedenți erau duse la platformele de deșeuri) prin unități specializate. O altă cauză este restrângerea activității unor agenți economici din județ ca urmare a economiei de piață.

Pe teritoriul județului se constata existența unui procent ridicat al suprafeței de teren degradată (13,7% din suprafața totală a județului). Cauzele sunt: defrisările irrationale, cu implicații în accentuarea alunecărilor de teren, fenomenele de eroziune a solului.

Se înregistrează depășiri frecvente ale indicatorilor privind poluarea atmosferei în zonele urbane. Sursele de poluare sunt reprezentate de activitățile industriale și urbane, traficul rutier și feroviar, precum și de eroziunea eoliană.

Se înregistrează frecvente depășiri ale indicatorilor de poluare în cursurile de apă Vaslui și Bârlad cauzate de: evacuările directe de ape uzate menajere, randamentele scăzute la stațiile de

epurare a apelor uzate din orașele Negrești, Bârlad și Vaslui. Ca zonă critică din punct de vedere al poluării, APM Vaslui a nominalizat zona aval Stație de epurare Vaslui – râu Vasluiet -11 km.

Se constata o proasta gestionare a deseurilor industriale si menajere (colectare neselectiva, gradul redus de revalorificare si/sau tratare a deseurilor, depozitare inadecvata sub aspectul amplasarii si amenajarii haldelor, existenta depozitelor de rumegus pe malurile cursurilor de apa, de-a lungul cailor rutiere).

2.1.8. Turismul

Deși figurează printre puținele județe din România fără resurse naturale, Vasluiul dispune de alte tipuri de bogății. Situat în Podișul Moldovei, într-o zonă pitorească de dealuri domoale și câmpii fertile, Vasluiul are un sol ideal pentru agricultură. Podgoriile și livezile de pomi fructiferi au fost cândva celebre în țară. Pădurile de foioase (în special cele de stejar), în care pot fi organizate partide de vânătoare, iazurile și lacurile bogate în pește, peisajele pot deveni puncte de atracție pentru turiștii dornici să cunoască locuri autentice, cu iz arhaic.

Multitudinea de rezervații care se găsesc pe teritoriul județului Vaslui oferă turiștilor interesați, o serie de oportunități cum ar fi:

- *Rezervația paleontologică de la Mălușteni*, situată la 55 de kilometri de orașul Vaslui – una dintre cele mai bogate rezervații de acest gen din România, cuprinzând numeroase fosile de maimuțe, antilope, cămile, țestoase, rechini, broaște țestoase de talie mare, căprioare.
- *Nisipăria Hulubăț* - rezervație de fosile, din pleistocen, poziționată la marginea de nord a municipiului Vaslui, unde, pe lângă fosile de mamifere a fost găsită și o bogată faună de nevertebrate pleistocene.
- *Pădurea Hîrboanca*, de la Brăhășoaia, la 16 kilometri nord-vest de Vaslui, cuprinde numeroase specii de stejar,
- *Pădurea Bădeana* - rezervație botanică, ideală pentru excursii, reprezintă unul dintre puținele vestigii ale întinselor păduri de silvostepă din trecut;
- *Rezervația Movila lui Burcel* – rezervație naturală unde se întâlnesc numeroase plante rare din flora Moldovei.

În județul Vaslui se întâlnesc și arbori seculari, ocrotiți de lege, dintre care amintim: plopul de la Rafaila, unic în țară prin proporțiile sale impozante, având o circumferință a trunchiului de 14 metri. Localnicii spun că plopul ar fi din vremea lui Ștefan cel Mare. La Tolontan, în comuna Dimitrie Cantemir, poate fi admirat un stejar impunător, de peste 400 de ani vechime, care are o coroană cu un diametru de peste 35 de metri și o înălțime de 30 de metri. La Bunești –Valea Chinanului, chiar în jurul cabanei de vânătoare, se află 173 de stejari brumării, cu vârste cuprinse între 200 și 500 de ani.

Păstrător al unui patrimoniu istoric și cultural de o deosebită valoare științifică și artistică, teritoriul județului Vaslui este depozitul unui bogat tezaur de mărturii arheologice, folclorice, locuri și monumente istorice care probează capacitatea creatoare a poporului român în acest spațiu și particularitățile prin care s-a remarcat în cultura universală.

Vestigii antice:

În ruinele vechii cetăți geto-dacice de la Bunești a fost descoperit un tezaur impresionant, iar

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

la Arsura au fost dezgropate ruinele unei fortărețe din secolele IV-II î.H., consolidată cu valuri de pământ și ziduri de piatră.

Monumente de arhitectură ecleziastică:

- Biserica domnească Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (1490) situată în municipiul Vaslui;
- Ansamblul Episcopiei Hușilor (sec. V-XX)
- Ansamblul Mănăstirii Florești (sec. XVI-XIX)
- Ansamblul Mănăstirii Fâstâci (sec. XVII-XIX)
- Biserica domnească Adormirea Maicii Domnului (sec.XVII-XIX) situată în municipiul Bârlad;
- Biserica Sf. Ilie (sec. XIX), din Bârlad
- Biserica Intrarea Maicii Domnului în Biserică, Bârlad (sec. XIX);
- Biserica Sf. Gheorghe Huși (sec. XIX);
- Biserica de lemn Sf. Gheorghe Lipovăț (sec. XVII-XVIII);
- Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului, satul Mănăstirea (sec. XVIII-XIX);
- Biserica de lemn Sf. Nicolae, Știoborâni (sec. XVIII-XIX);
- Biserica de lemn Sf. Nicolae, Pârvești (sec. XIX).

Monumente de arhitectură civilă:

- Conacul Rosetti-Solescu, din comuna Solești – monument de arhitectură din 1827 - clădirea unde a locuit în copilărie Elena Cuza;
- Conacul Rosetti-Balș din Pribești-Codăești – una dintre cele mai vechi clădiri laice din Moldova care datează din secolul al XVII-lea.
- Casa Emil Racoviță situată în satul care poartă numele savantului de renume mondial Emil Racoviță, fondatorul biospeologiei;
- „Podul Doamnei“, pe râul Bârlad, construit în 1841, de domnitorul Mihai Sturza – o reușită arhitectonică și estetică.

Muzee și case memoriale:

- Muzeul „Vasile Pârvan”, din municipiul Bârlad are ca profil: istorie, etnografie, artă plastică și științele naturii;
- Muzeul județean „Ștefan cel Mare” din municipiul Vaslui
- Muzeul municipal Huși;
- Muzeele sătești din localitățile: Grumezoiaia, Vutcani, Tăcuta și Vulturești;
- Colecția „Eugenia și Costache Burada” din localitatea Dănești;
- Muzeul de artă religioasă al mănăstirii „Sfinții Petru și Pavel” din municipiul Huși;
- Casa memorială Elena Cuza situată în localitatea Solești;
- Muzeul memorial Dimitrie Cantemir din municipiul Huși;
- Muzeul memorial Emil Racoviță, localitatea Emil Racoviță.

2.2. RAIONUL HÂNCEȘTI

2.2.1. Prezentare generală

Raionul Hâncești a fost creat în baza Legii privind reforma administrativ-teritorială nr. XIV-764 din 27.12.2001 și din 23 mai 2003 raionul este unitate administrativ-teritorială distinctă cu personalitate juridică. Teritoriul raionului Hâncești este situat în partea de centru a Republicii Moldova, în zona Codrilor. Centrul rezidențial este or. Hâncești, care este situat la o distanță de 35 km de capitală și 120 km de municipiul Iași, România. La est raionul este mărginit de România, la nord de Nisporeni și Strășeni, vest - Ialoveni, sud-Cimișlia.

Raionul Hâncești este traversat de importante căi de acces spre România și Ucraina (autostrăzi naționale și internaționale). Teritoriul raionului este de 1483,4 km², ce constituie 4,6% din suprafața Republicii Moldova.

Raionul Hâncești are în total 63 de localități, inclusiv 1 oraș – Hâncești și 62 de sate. În structura teritorial administrativă sunt 39 de primării. Relieful este predominant colinar cu înălțimi cuprinse între 100 și 350 m. Teritoriul raionului îi corespunde o suprafață neomogenă de cernoziomuri parțial degradată. Dintre resursele naturale sunt prezente argilele și nisipuri, utilizate pe larg în construcția locală. În raion sunt surse de apă minerală (s. Nemțeni și mănăstirea Hâncu), ultima fiind captată, îmbuteliată și comercializată.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de râul Prut și afluenții (Lăpușnița ș.a.), precum și râul Cogâlnic. În raion este dezvoltată o rețea de iazuri și lacuri artificiale în care este practică creșterea peștelui-marfă, majoritatea fiind arendate de la autoritățile publice locale.

Clima este continental-moderată, deosebindu-se printr-un caracter instabil. Temperatura medie a aerului este egală cu +9 °C. Minimul absolut al temperaturii revine lunilor ianuarie (-30 – 32 °C) și maxim lunii iulie (+39, + 40 °C).

Totalul populației raionului Hâncești la 1 ianuarie 2009 este de 123,3 mii locuitori⁹, fiind unul din cele mai mari din republică (în comparație cu alte unități administrativ-teritoriale, după numărul populației, raionul este în primele 3, după UTA Găgăuzia). Evoluția numărului populației raionului Hâncești are o tendință negativă, condiționată atât de sporul natural negativ, dar și de imigrația masivă a populației (în special tinere) peste hotarele țării și în mun. Chișinău, precum și de situația economică dificilă a tinerilor familii.

Din numărul total al populației raionului Hâncești 48 % o reprezintă populația economic activă. Peste 86 % din populația activă este ocupată în diverse sectoare de activitate. Populația urbana constituie 11% din numărul total. Cca. 92% din cetateni sunt creștini-ortodocși.

Zona transfrontalieră a raionului cuprinde 8 localități rurale (Nemțeni, Cotul Morii, Obileni, Leușeni, Călmățui, Dancu, Cioara, Pogănești) care sunt în vecinătatea imediată cu România și au hotarul administrativ pe râul Prut. Acestea sunt interconectate între ele cu drumurile:

- Leușeni – Călmățui – Dancu – Cioara – Pogănești – Leova,
- Leușeni – Ivanovca – Obileni – Cotul Morii – Nemțeni.

---

⁹ Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Comunicat din 19 februarie 2009

Aceste artere sunt asfaltate însă se află într-o stare deplorabilă, fapt care condiționează deplasare redusă a localnicilor și a unui număr mic de tranzitari spre Leova.

În zona de frontieră a raionului Hâncești locuiesc cca.16,7 mii locuitori ceea ce constituie aproximativ 14 % din totalul populației raionului (119,4 mii persoane). Dintre localnici doar 43,9% sunt angajați efectiv în activități economice, inclusiv pe teritoriul altor localități din raion sau în municipiul Chișinău.

Punct rutier de trecere a frontierei între Republica Moldova și România se află în Leușeni, raionul Hâncești, având corespondent punctul din Albița, județul Vaslui.

2.2.2. Economia raionului

Economia raionului se bazează pe agricultură și industria prelucrătoare. În toate sectoarele economiei raionului Hâncești sunt înregistrați cca. 22 mii agenți economici. Majoritatea din ei sunt în proprietate privată și organizați sub formă de întreprindere cu drept de persoană fizică (gospodării țărănești și întreprinderi individuale).

Pe parcursul anilor 2000- 2008, PIB-ul nominal în Republica Moldova a crescut de 3,9 ori, de la 16 mild. lei până la 62,8 mild. lei, iar PIB-ul real a crescut de 1,6 ori, se arată într-un raport prezentat de Guvern.

Creșterile cele mai semnificative au fost înregistrate în construcții (de circa 3 ori), transporturi și telecomunicații (2,2 ori) și impozitele nete pe produs și import (2,6 ori). În ceea ce privește PIB pe categorii de utilizări, în perioada vizată consumul final s-a majorat în termeni reali cu circa 80%, formarea brută de capital fix - de circa 2,8 ori, soldul negativ al exportului net - de 2,7 ori.

PIB-ul calculat pe locuitor la paritatea puterii de cumpărare s-a majorat de la 2112 USD în anul 2000 până la 2715 în anul 2007.

Reducerea semnificativă în semestrul I 2009 a indicilor activităților economice de bază din economia națională (industria – cu 24,9 %, construcțiile – cu 31,9%, comerțul cu amănuntul – cu 4,5%, parcursul mărfurilor – cu 55,7%, volumul exporturilor și importurilor (în USD) cu 20,7% și 35,8% respectiv) a avut un impact negativ asupra evoluției produsului intern brut.

În ianuarie-iunie 2009 produsul intern brut în valoare nominală de 27869 milioane lei, prețuri curente de piață, a fost în scădere – în termeni reali – cu 7,8 % comparativ cu ianuarie-iunie 2008.

Indicatorii principali ai situației social-economice a raionului Hâncești în anul 2005:

Indicatorii	Efectiv	În % față de a. 2004	a.2004 față de a. 2003, în %
Construcțiile			
Investiții în capital fix (fără mijloacele populației), mii lei	79872,86	64,0	127,0
- inclusiv lucrări de construcții-montaj, mii lei	30170,77	51,0	140,0
Comerțul și serviciile			
Vânzările de mărfuri cu amănuntul-total, mii lei	205451,9	104,9	123
din care, prin unitățile comerciale	172957,4	103,5	120
Servicii cu plată prestate populației, mii lei	80727,4	101	118

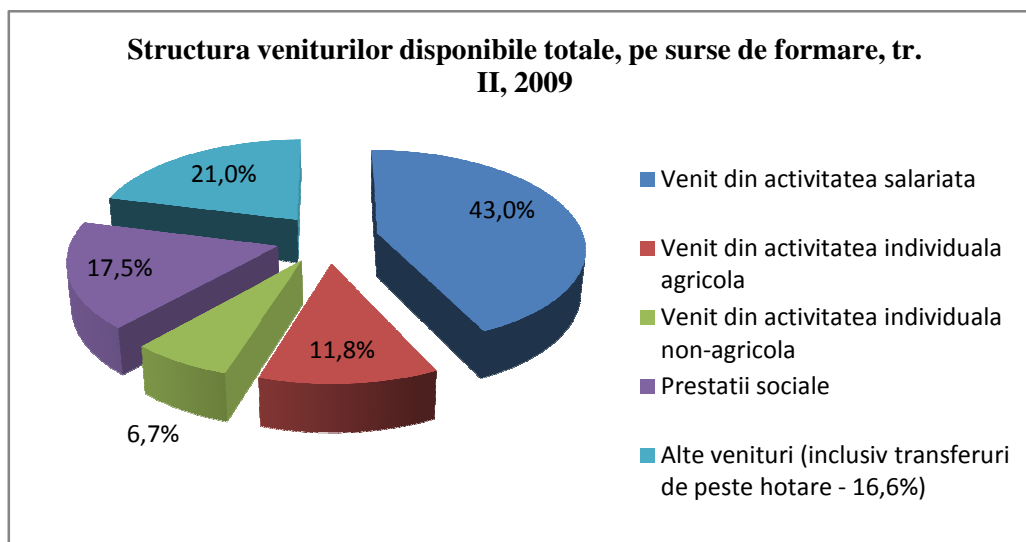
Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

Stocuri de mărfuri în comerțul cu amănuntul în rețeaua de unități 01.01.2005, mii lei	23375,8	x	x
Transportul			
Mărfuri transportate (expediate) cu transportul de folosință generală, mii tone	-	-	-
Parcursul călătorilor cu transportul de folosință generală, mii călători-km	33203,2	121,0	111,3

Sursa: Datele Consiliului Raional Hâncești

Biroul Național de Statistică informează, că în trimestrul II 2009 veniturile disponibile ale populației au constituit în medie pe o persoană pe lună 1179,6 lei, fiind în descreștere cu 2,9% față de aceeași perioadă a anului 2008. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) veniturile populației au înregistrat o descreștere de 2,0%.

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, 43,0% din veniturile totale disponibile, contribuția acestora fiind în creștere față de trimestrul II 2008 cu 2,3 puncte procentuale. Veniturile din prestațiile sociale au contribuit la formarea veniturilor gospodăriilor în proporție de 17,5% (cu 3,4 puncte procentuale mai mult față de trimestrul II 2008), veniturile din activitatea individuală agricolă - cu 11,8% (+0,9 p.p.), iar cele din activitatea individuală non-agricolă - cu 6,7% (-1,8 p. p.). O sursă importantă în formarea veniturilor gospodăriilor rămân a fi transferurile bănești din afara țării (remitențele), contribuția acestora fiind de 16,6% sau cu 4,7 puncte procentuale mai puțin față de trimestrul II 2008.

Mediul de afaceri. În raion funcționează reprezentanțele și filialele a șase bănci comerciale și cinci instituții de microfinanțare.

Reprezentanții IMM din raion au posibilitatea de a apela la un spectru larg de instituții specializate în prestarea serviciilor de consultanță în domeniul inițierii și dezvoltării afacerilor. Cele mai reprezentative dintre ele sunt:

1. **Instituții publice:** Secția Economie a Consiliului Raional, specialistul pentru planificare în cadrul Primăriei orașului Hâncești, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, reprezentanța Hâncești a Camerei Înregistrării de Stat.
2. **ONG:** Filiala Hâncești a Camerei de Comerț și Industrie, Filiala Federației Naționale a Fermierilor, ACSA, Microinvest, Asociațiile de Economii și Împrumut.
3. **Alte structuri:** structuri specializate din cadrul filialelor și reprezentanților băncilor comerciale

Cea mai mare parte a infrastructurii de consultanță este concentrată în or. Hâncești. În mediul rural sunt prezente preponderent structurile de consultanță în agricultură.

APL nu dispun de pârghii și instrumente de susținere și stimulare a activității economice, din cauza reducerii autonomiei financiare locale. Pe de altă parte în toate localitățile din raion necesitățile de investiții și cheltuielile bugetare sunt mult mai mari decât veniturile proprii. Din aceste considerente autoritățile locale fiind lipsite de surse alternative de efectuare a investițiilor sunt constrânse în aplicarea mecanismelor de scutiri la plata impozitelor și taxelor locale, inclusiv pentru agenții micului business. Astfel activitatea autorităților locale în domeniul susținerii micului business se limitează la implementarea unor acțiuni inițiate și susținute de la nivelul central.

2.2.3. Structura economică sectorială

Agricultura

În raion sunt 70,3 mii ha terenuri cu destinație agricolă. Structura terenurilor agricole este relativ stabilă. Cea mai mare pondere o dețin cele arabile – 71,6% din total terenuri destinate agriculturii, media pe țară fiind cca. 75%. O suprafață însemnată este ocupată de vița de vie (14,9% din totalul celor agricole), fiind dublă față de suprafața medie similară pe țară.

Un rol important în economia raionului îl are *sectorul zootehnic*. La 01.01.2006 în teritoriul raionului se numărau: (i) bovine – 13,4 mii capete, inclusiv: vaci – 9,4 mii; (ii) porcine – 20,6 mii; (iii) ovine și caprine – 41,7 mii; (iv) cabaline – 3,5 mii capete; (v) iepuri – 8,7 mii; (vi) păsări – 487 mii capete; (vii) familii de albine – 3,3 mii.

Plantațiile de viță de vie ale raionului constituie 10.468 ha. Din producția globală de struguri pe raion (29415 tone), un volum de circa 73% a fost prelucrat la întreprinderile vinicole.

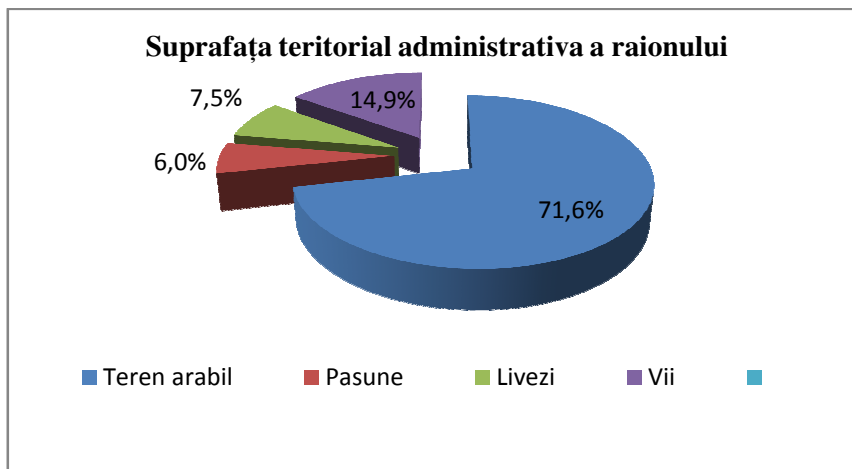
Structura fondului funciar a raionului:

Tipuri de terenuri	Unități de măsură	01.01.2003	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006
Terenuri agricole	mii ha	70,6	70,3	70,4	70,3
<i>Inclusiv:</i>					
- terenuri arabile	mii ha	53,5	53,2	53,5	53,3
- vii	mii ha	10,7	10,7	10,8	10,5
- livezi	mii ha	5,3	5,3	5,6	5,3
Plantații noi					
- vii	ha	*	62	311	160
- livezi	ha	*	*	15	21

Sursa: Datele Consiliului Raional Hâncești

Agricultorii raionului se confruntă cu aceleași probleme specifice pentru întreaga republică:

- Management neperformant și parcelarea excesivă a terenurilor
- Forța de muncă îmbătrânită
- Concurența neloială a produselor importate și restrângerea pieței de desfacere
- Funcționarea slabă a sistemului de reglementare și subvenționare a agriculturii din partea autorităților publice centrale
- Accesul limitat la resurse financiare de împrumut.

Fondul forestier. Teritoriul raionului Hâncești este unul dintre cele mai împădurite (26%) din țară – aici sunt cca. 34 mii ha de păduri seculare distribuite relativ uniform între 7 Ocoluri silvice, care includ 86 de cantoane ale pădurilor. În ÎSS „Hâncești-Silva” sunt angajați 271 persoane, care protejează pădurea. Totodată aceștea sunt antrenate în activități economice de colectare și comercializare a produselor silvice lemnoase sau nelemnoase. Astfel din colectarea și comercializarea plantelor medicinale s-au realizat vânzări de 235,7 mii lei, iar din comercializarea pomușoarelor – 150,9 mii lei.

Fondul funciar al *localităților de frontieră* la sfârșitul anului 2005 a constituit cca. 16,9 mii ha, intravilanul ocupând 8,7% iar terenurile agricole 61,6% din total pe zonă. Ponderea terenurilor agricole este mai mică decât media pe republică și este comparabilă cu media în România. Totodată doar 11,5% din terenurile agricole sunt acoperite cu plantații de vii și livezi, celălalt teritoriu este însămânțat cu cerealiere sau culturi tehnice, iar din cauza lipsei de sisteme de irigație (în lunca Prutului) se cultivă foarte puține legume.

Celelalte terenuri neagricole (păduri, întinderi de apă, arii și monumente protejate) au o pondere de 29,6% (sau cca.5 mii ha) din total pe *zona de frontieră*. Acestea sunt amplasate relativ compact de-a lungul râului Prut, spre care, pe porțiunea Leușeni – Pogănești, există acces nestingherit (sistemul de protecție din sârmă ghimpată a fost distrus).

Industria

Sectorul industrial al raionului este reprezentat de agenți economici, care se ocupă cu

producerea articolelor de confecții, marochinărie, încălțăminte, produse din carne, lapte integral, uleiuri, unt, mezeluri, pâine, produse de panificație și cofetărie, paste făinoase, vin din struguri, băuturi alcoolice tari. Situația din sectorul industrial al raionului Hîncești este determinată în majoritate de activitatea întreprinderilor din industria alimentară și a băuturilor, cărora le revin 94,5% din volumul total de producție obținut de întreprinderile mari și mijlocii cu activități industriale principale.

Industria se confruntă cu un șir de probleme, care nu permit utilizarea maximă a potențialului existent, care se manifestă în special prin:

- Implementarea redusă a sistemelor de asigurare a calității
- Insuficiența mijloacelor circulante
- Uzura înaltă a fondurilor de producție, în special a utilajului
- Politica de promovare și de publicitate pasivă
- Legături economice reduse și instabile între producătorii agricoli și cei industriali.

Din rândul populației active cca. 6,5 mii persoane sunt antrenați preponderent în sfera comerțului, construcțiilor sau transportului.

Principalele probleme din sfera comerțului și serviciilor țin de:

- Calitatea inferioară și sortimentul redus al serviciilor
- Gradul scăzut de informare și pregătire a populației în drepturile consumatorului.

Comerțul extern se caracterizează prin descreșterea volumului de tranzacții. Geografia exportului și importului cuprinde unele țări din UE, Federația Rusă și România.

2.2.4. Situația infrastructurii fizice

a. Infrastructura rutieră

Raionul Hancesti este traversat de drumurile europene E 581 Marasesti-Tecuci-Albita-Leuseni-Chisinau-Odesa și E 577: Poltava-Kirovograd-Chisinau-Giurgiulesti-Galati. In prezent sunt demarate lucrările de reabilitare a drumului Chișinău-Hîncești în lungime totală de 22,1 km. Reabilitarea acestuia va fi efectuată în două etape: în prima etapă va fi efectuată reabilitarea primilor 14 km de drum (transa I), pentru a doua etapă este planificată reabilitarea porțiunii de drum de 8 km cu finanțare din contul tranșei II a creditului oferit de către Banca Europeană de Investiții. De asemenea, cu fonduri europene, sunt în curs de realizare construirea și reabilitarea unor drumuri de interes local și regional (ex. Realizarea lucrărilor fizice de renovare a drumului Ivanovca - Obileni - Cotul Morii cu poduri, rigole și trotuare - 10.2 km, în valoare de peste 700.000 euro).

Accesul în Zona de Frontieră se face pe drumurile: 1. Chișinău – Leușeni – Albița (România); 2. Hîncești – Leușeni – Albița (România); 3. Leova – Leușeni – Albița (România). Astfel principalul punct de acces în zonă este localitatea Leușeni, pe teritoriul căruia este amplasată vama. Fluxul estimat de pasageri tranzitari prin zonă variază între cifrele 300 mii -500 mii persoane.

b. Infrastructura feroviară

Lungimea totală a liniilor de cale ferată în exploatare la sfârșitul anului 2008 era de 1157 km.

c. Infrastructura de utilități

Alimentarea cu apă este efectuată din captările de apă subterană din localitățile din regiune. Cu aproape un milion de euro acordat de Uniunea Europeană în cadrul unui program de dezvoltare în zona de frontieră România-Moldova, în 2008 s-a realizat construcția apeductului din Mingir.

Alimentarea cu energie electrică este asigurată la nivelul de 100% pentru gospodăriile casnice ale tuturor localităților.

Alimentarea cu gaze naturale. În ultimul timp gazificarea localităților a devenit o problemă prioritară susținută prin diverse programe de asistență. Astfel cca. 45% din toate resursele financiare au fost orientate spre gazificare (cca. 81 mln. lei moldovenesti). Aceste eforturi au fost efectuate din contul granturilor atrase (61,6%) și surselor bugetare, inclusiv de la bugetul de stat 4,4 mln. lei.

Zona de frontieră este considerată drept una *defavorizată* din punct de vedere al confortului edilitar. Astfel elementele de infrastructură generală cum sunt apeductul, rețeaua de canalizare, de asigurare cu gaze naturale și sistemele locale de încălzire, cu mici excepții, lipsesc cu desăvârșire. Lipsa acestor sisteme de asigurare a confortului edilitar micșorează capacitatea zonei de a atrage și menține un număr mai mare de locuitori și întreprinderi, inclusiv de deservire a turiștilor.

d. Servicii de furnizare a energiei termice

Cu excepția mun. Chișinău și mun. Bălți, majoritatea orașelor țării au un sistem descentralizat de alimentare cu căldură. Transportul și distribuția energiei termice în sistemele centralizate de alimentare a sistemului energetic republican este efectuată de diferite companii, inclusiv cu capital privat.

Republica Moldova nu are resurse energetice proprii, dar reprezintă o verigă importantă de tranzit a resurselor energetice. O pondere semnificativă a investițiilor în Republica Moldova se referă la sectorul energetic, inclusiv cele legate de privatizarea în sectorul energetic.

Atragerea investițiilor este una din cele mai importante activități în domeniul dezvoltării sectorului energetic și modernizării lui în conformitate cu cerințele Uniunii Europene. Dezvoltarea energiei se va efectua din mai multe surse de finanțare, care vor fi direcționate spre îndeplinirea măsurilor stipulate în Planul de acțiuni pentru realizarea Strategiei Energetice până în anul 2020. Activitatea în acest domeniu va fi realizată conform cerințelor și mecanismelor Strategiei de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor a Republicii Moldova pentru anii 2006-2015.

e. Infrastructura de comunicații

Serviciile de telecomunicații sunt prestate de operatorul național de telefonie fixă „Moldtelecom” (filiala Hâncești, peste 25 mii abonați). În ultimii doi ani a luat amploare extinderea rețelelor de telefonie în majoritatea localităților din raion. Peste 65 % din teritoriul raionului se află sub acoperirea serviciilor celor doi operatori de telefonie mobilă “Voxtel” și “Moldcell”.

f. Infrastructura educațională și de sănătate

Infrastructura educațională. Rețeaua școlară a raionului Hâncești în anul școlar 2007/2008, pe tipuri de unități:

Nr. crt.	Raionul	Instituții preșcolare	Școli de zi, gimnazii și licee	Instituții de învățământ secundar profesional	Colegii
1	Hancesti	53	54	3	1

Sursa de date: Biroul National de Statistica

În ultimii ani nivelul cheltuielilor publice pentru educație în Republica Moldova a avut tendința unei majorări continue, în anul 2006 constituind 8,2% din PIB comparativ cu 5,7% în anul 2001, fapt ce depășește esențial indicele mediu pe țările dezvoltate. Cu toate acestea, în perspectiva următorilor 5-7 ani, în dependență de structura demografică a populației, numărul elevilor claselor 1-9 se va reduce continuu, fapt care, în lipsa măsurilor de rigoare, va determina diminuarea în continuare a indicatorilor utilizării eficace a resurselor.

Se constata necesitatea sporirii eficacității cheltuielilor publice a instituțiilor de învățământ secundar¹⁰ din Raionul Hâncești prin indeplinirea următoarelor obiective specifice:

- raționalizarea utilizării capacităților de proiect ale instituțiilor de învățământ secundar;
- optimizarea utilizării investițiilor capitale, structurilor funcționale și a resurselor umane din sistemul de învățământ secundar;
- asigurarea echității și sporirea accesului la educație de calitate pentru toți copiii din raion.

Infrastructura de sănătate. În raionul Hâncești funcționează 2 spitale cu fondul general de 540 paturi; 1 centru al medicilor de familie, în componența căruia sînt 25 oficii ale medicului de familie, 14 centre de sănătate și 18 puncte medicale.

În domeniul ocrotirii sănătății populației din raionul Hâncești își desfășoară activitatea 183 medici, 554 personal mediu asistenței medicale, 472 personal sanitar și auxiliar.

g. Locuințe

Fondul locativ al raionului Hancesti, la sfarsitul anului 2007, era in total de 2656,2 mii mp din care 334,8 mii mp in localitati urbane, respectiv 2321,4 mii mp in localitati rurale.

Fondul locativ al zonei de frontieră a raionului Hâncești este alcătuit din cca. 4690 case particulare sau peste 262,6 mii m.p. (în medie 56 m.p. pe locuință, ceea ce depășește media pe republică). Toate casele sunt conectate la rețeaua electrică și în proporție de 47,6 la rețeaua de telefonie fixă. Din cauza reliefului specific legătura prin operatorii GSM este posibilă pe coline (acoperire estimată la o proporție de cca. 50% din teritoriul zonei). Zona nu este conectată la gaze naturale și nici o localitate nu are propriul sistem de încălzire.

Valoarea terenului. Prețul de vânzare al terenului intravilan variază, în raionul Hâncești, de la 3 euro/mp până la 30 euro/mp. Prețul terenului depinde de accesul la rețeaua de apă, de energie electrică și de gaze naturale, dar în principal de localizarea acestuia.

¹⁰ Strategia cu privire la optimizarea rețelei instituțiilor de învățământ secundar din R. Moldova (2008 - 2015)

2.2.5. Educație, sănătate și servicii sociale

a. Educația

În raionul Hîncești activează 58 instituții de învățământ. Numărul total de elevi în instituțiile școlare – 18.908 copii; în Colegiul de Construcție - 350 studenți; în școli profesionale polivalente – 600 elevi. Actualmente în instituțiile de învățământ din raion își desfășoară activitatea 1600 pedagogi¹¹.

În zona de frontieră a raionului Hîncești sunt amplasate 9 instituții de învățământ școlar (17,3% din totalul rețelei școlare) în care activează 181 profesori ce asigură procesul de învățământ pentru 14,6% din contingentul școlar al raionului. Însă această cifră are o tendință de descreștere. Începând cu 2007 elevii din satul Dancu vor merge în edificiu nou al școlii (cost de 5 mln. lei). Totodată în satele Călmățui, Obileni, Nemțeni este necesar de reparat edificiile școlare.

b. Sănătate

În domeniul ocrotirii sănătății populației din raionul Hîncești își desfășoară activitatea 183 medici, 554 personal mediu asistenței medicale, 472 personal sanitar și auxiliar.

În vama Leușeni se găsește un punct medical pentru persoanele aflate aici, precum și un punct de control veterinar. Centrul de Urgență medicală de la Nemțeni asigură cu servicii 6 sate (Nemțeni, Cotul Morii, Sărăteni, Obileni, Ivanovca, Cățăleni). În unele localități (ex: Pogănești) se resimte necesitatea în personal medical, în special medici.

c. Servicii sociale

În raionul Hîncești sistemul protecției sociale este format din Casa Teritorială de Asigurări Sociale și Secția Raională de Asistență Socială. Beneficiarii Secției sunt:

- beneficiari de pensii și indemnizații în ansamblu pe raion – 20,1 mii persoane, inclusiv pensionari pentru limita de vârstă – 15 mii persoane;
- persoane de vârstă pensionară care au grad de invaliditate – 531 persoane;
- invalizi de toate categoriile – 4752 persoane.

Pe parcursul anului 2005, 290 de beneficiari au fost asigurați gratuit cu bilete de reabilitare medicală la Centrele republicane de reabilitare a pensionarilor și invalizilor „Speranța”, or. Vadul lui Vodă , și „Victoria,” or. „Sergheevca” Ucraina, precum și ”Codru” din or . Călărași , „Nufărul Alb” Cahul . 8 copii au fost instituționalizați.

În teritoriu funcționează Centrul de plasament temporar „Brândușa”, Centrul de zi „Piciul”, Centrul de integrare socială a tinerilor orfani „Amigo” din Cărpineni, precum și cu Societatea raională a invalizilor și păturilor vulnerabile, confesiunea religioasă „Armata Salvării”, societatea raională „Crucea Roșie” etc.

În zona de frontieră a raionului Hîncești sunt mai multe edificii sociale: 9 case de cultură

---

¹¹ Sursa: Site-ul Ministerului Administrației publice locale

(19,1% din totalul pe raion) cu cca. 1,7 mii locuri, 8 biblioteci publice, 12 unități de ocrotire a sănătății, inclusiv un centru de urgență (Nemțeni) și o farmacie (Cioara).

Potrivit datelor primăriilor din zonă este necesară restaurarea caselor de cultură în toate localitățile: Pogănești, Cioara, Dancu, Călmățui, Leușeni, Obileni, Cotul Morii, fapt care micșorează capacitatea edificiilor de cultură pentru a găzdui evenimente pentru localnici și oaspeți. Iar numărul redus, uneori insuficient al personalului angajat în activități culturale, generează o percepție de lipsă a vieții culturale în localitățile de frontieră.

2.2.6. Populația, resursele umane și piața muncii

a. Populația raionului

Totalul populației stabile a raionului Hâncești la 1 ianuarie 2009 este de 123.300 locuitori din care circa 16.800 în mediul urban, iar marea majoritate de ~ 106.600 locuitori în mediul rural (86,4% din total raion). Jumătate din populația raionului, circa 60.000 este activă din punct de vedere economic.

b. Piața muncii

Rata somajului pentru anul 2008 indica un număr de 658 de someri (1,1% din populația activă) înregistrați la Agențiile pentru Ocuparea Forței de Muncă. În realitate, sunt circa 5.000 de cetățeni care nu au un loc de lucru stabil (8,3 %). Majoritatea șomerilor îi constituie femeile. Rata șomajului (*proporția șomerilor BIM în populația activă*) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 6,1%, fiind mai ridicată față de trimestrul II a. 2008 (3,0%).

În raionul Hâncești sunt 17.000 de gospodării țărănești, 400 SRL-uri și 80 SA, ce activează în sectorul agricol. Ca rezultat a remunerării proaste din sectorul agricol, oamenii încearcă să plece peste hotare și să-și găsească de lucru. În consecință directă a acestui fenomen, 5000 de copii au rămas doar cu un părinte, iar 150 de copii sunt lăsați fără supraveghere părintească.

2.2.7. Mediul înconjurător

Protecția mediului. La nivelul raionului nu se poate vorbi despre zone critice din punct de vedere al poluării. Însă, unitățile industriale mari sunt surse semnificative de poluare locală.

Gospodăria locativ-comunală funcționează cu mari probleme din lipsa unui management performant și nivel de finanțare redus. În raion sistemul de salubritate funcționează doar în or. Hâncești, Sărata Galbenă și Lăpușna.

Zone naturale protejate. Zona de frontieră beneficiază de un regim relativ menținut de conservare a ariilor naturale, în special în aria de protecție a râului Prut sau după linia de demarcare a frontierei. Totodată remarcăm un număr relativ redus de arii naturale protejate de stat la Dancu, Cioara (rezervație peisajistică) și Nemțeni (arbori seculari). Gestionarii acestora sunt APL, care nu au resurse pentru demarcare potrivit legislației, întreținere și exploatare eficientă.

La Nemțeni există un izvor cu apă minerală protejat de stat dar care în prezent nu este exploatat nici pentru alimentarea cu apă a populației.

Probleme/disparități:

- În zona de frontieră agroecozistele neîntreținute creează o imagine dezolantă a reliefului de luncă
- Nu există un sistem de lacuri artificiale accesibile pentru recrearea vizitatorilor zonei;
- Exploatațiile forestiere sunt închise pentru recrearea organizată a vizitatorilor și deschise pentru odihna neorganizată a populației
- Puține arii naturale protejate, care însă nu sunt clar delimitate și gestionate.

Zone de risc natural. Principalele riscuri naturale manifestate în raion, care cunosc o largă răspândire la nivelul suprafeței teritoriale și au o tendință de creștere a efectelor în ultimii ani, sunt reprezentate de inundații și de alunecările de teren.

Zonele cu risc hidrologic mediu și ridicat, predispuse la inundații, se află în lungul albiilor majore al râului Prut ai afluenților acestuia și la confluențele unor pâraie și torenți.

Mediul natural din *zona de frontieră* a raionului Hâncești ocupă un teritoriu estimativ de cca. 30%, dintre care arii protejate de stat - doar 0,3% din suprafață. Pădurilor le revin 14,7% din suprafața zonei. În zona de frontieră lipsesc întreprinderi mari poluante, poluarea mediului este generată de deșeurile menajere, dejecțiile animaliere, transportul auto. Starea apei în bazinul râului Prut este considerată satisfăcătoare, în schimb un număr mare de fântâni (cca.60%) sunt poluate cu nitrați și nitriți provenite din deșeurile animaliere din gospodăriile sătenilor.

2.2.8. Turismul

Potențialul turistic natural. Pe teritoriul Fondului silvic de stat sunt concentrate mai multe rezervații de diferite categorii, cele mai mari fiind amplasate în O.S. Mereșeni, Logănești și Cărpineni. Aproape în totalitate fondul silvic este exploatat în calitate de spații pentru vânătoria reglementată, fiecare ocol silvic având delimitate domenii cinegetice.

De competența autorităților silvice și autorităților publice locale ține amenajarea spațiilor pentru odihna organizată a populației. Însă fondurile alocate pentru dotarea cu mobilier silvic a acestor locuri este insuficient, fapt care generează odihna neorganizată a localnicilor în zonele împădurite, inclusiv ariile naturale protejate de stat.

Caracteristicile rezervațiilor naturale:

#	Tipul rezervației	Ocolul silvic	Denumire	Suprafața, ha
1.	Rezervații naturale silvice	Onești	Dancu	133,1
			Nemțeni	17,0
			Sărata-Răzeși	33,9
			Pogănești	20,5
		Cărpineni	Sărata-Galbenă	227,3
		Bozieni	Vila Caracui	80,5
	Total suprafață, ha			512,3
2.	Rezervații naturale de plante medicinale	Logănești	Logănești	720,4
		Cărpineni	Sărata-Galbenă	431,0

#	Tipul rezervației	Ocolul silvic	Denumire	Suprafața, ha
	Total suprafață, ha			1151,4
3.	Rezervații peisagistice	Logănești	Pădurea din Hâncești	617,4
		Mereșeni	Pădurea din Hâncești	3952,9
	Total suprafață, ha			4570,30
	Total general			6234,00

Sursa: Datele rapoartelor ÎSS „Hâncești-Silva”

În raionul Hâncești cca. 18,3% din suprafața împădurită este conservată sub forma diverselor forme de arii naturale protejate.

Potențialul turistic antropic. La Stolniceni se găsește una dintre cele mai mari cetăți din pământ geto-dacice (sec.IV-III î.e.n.). Cercetările arheologice au descoperit mai multe elemente ale culturilor popoarelor autohtone precum și ale celor migratoare.

La Lăpușna s-a conservat partea subterană a unei vechi reședințe domnești de la „vama de pe Marele drum tătareșc”. Astfel în centru satului s-au păstrat hrubele subterane ale fostei vămi din sec.XV.

Turismul religios. Mănăstirile și bisericile din regiune sunt recunoscute atât pentru frumusețea lor arhitecturală cât și pentru istoricul lor, reprezentând astfel valori istorico-culturale importante. În teritoriul comunităților rurale din Hâncești sunt înălțate 39 de edificii de cult creștin ortodox, inclusiv cea mai sudică biserică din lemn din Moldova (s. Cotul Morii). Aceasta se găsește în mijlocul unui vechi cimitir într-o stare avansată de degradare.

Totodată trebuie de remarcat că în localitățile de aici s-au născut sau au activat mai multe personalități de cultură, istorie, știință. În memoria colectivă vie s-a păstrat amintiri despre Mitropolitul Antonie Plămădeală, boierul Mihalcea Hâncu, prințul armenilor Manuc Bei, academicianul Ungureanu, boierul Leonardo, ș.a.

Din timpul celui de-al II-lea Război Mondial pe teritoriul actualului raion s-au desfășurat luptele în operația „Iași-Chișinău”, în locul bătăliilor au fost înălțate sculpturi monumentale (Ivanovca, Lăpușna, Crasnoarmeiscoe).

03. ANALIZA SWOT PE DOMENII

3.1. ASPECTE GENERALE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ așezare geografică avantajoasă; ▪ existența relațiilor de colaborare între unitățile teritoriale administrative din zona de frontieră; ▪ posibilitatea implementării proiectelor cu finanțare europeană, atât în sectorul public, cât și în cel privat; ▪ asemănările culturale puternice; ▪ distanțe relativ reduse între unitățile teritoriale ale regiunii.	▪ lipsa unor documente programatice și strategice sectoriale; ▪ lipsa corelării politicilor publice la nivel regional; ▪ lipsa unei baze de date statistice centralizate; ▪ necesitatea vizelor pentru cetățenii din Republica Moldova.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ sursele de finanțare nerambursabile ale Uniunii Europene; ▪ existența mijloacelor de informare.	▪ incapacitatea de cofinanțare a proiectelor realizate prin programele de finanțare europene, atât a mediului public, dar și a celui privat; ▪ manifestările efectelor crizei economice mondiale, de natură a periclita dezvoltarea socio-economică.

3.2. INFRASTRUCTURA ȘI TRANSPORTURILE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența unui drum european care leagă județul Vaslui și raionul Hancești prin vama Albota / Leuseni; ▪ rețea de cai de comunicații ramificată; ▪ existența traseelor de transport între localitățile regiunii; ▪ existența infrastructurii în domeniul telecomunicațiilor; ▪ realizarea în perioada următoare a Centrului de Afaceri Tutova, municipiul Bârlad și a Centrului de resurse pentru Afaceri Vaslui; ▪ existența Planului local de acțiune pentru mediu și a Planului local de gestiune a deșeurilor.	▪ starea tehnică a infrastructurii rutiere este încă una deficitară; ▪ starea tehnică deficitară a infrastructurii de utilități publice, o mare parte a acesteia având vechimi de exploatare foarte mari; ▪ lipsa unor variante ocolitoare de transport rutier pentru localitățile urbane; ▪ grad redus de conectare la rețelele de utilități publice, în special în mediul rural; ▪ numărul redus al localităților în care există sisteme de distribuție a gazelor naturale și a energiei termice; ▪ necolectarea selectivă a deșeurilor și lipsa

	sistemelor de colectare a deeurilor in cea mai mare parte a regiunii.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ existenta coridorului PAN EUROPEAN care trece prin Vama internaționala Albița / Leușeni ▪ proiectele de infrastructura existente si viitoare; ▪ posibilitatea finantarii proiectelor de infrastructura din fonduri europene; ▪ înființarea euroregiunii Siret – Prut – Nistru	▪ nerezolvarea problemelor de infrastructura; ▪ carențele legislative care nu permit gestionarea de către administrațiile raionale și locale a proiectelor de infrastructură pentru porțiuni de drumuri naționale; ▪ colaborarea insuficientă între autoritățile publice locale pentru abordarea unor proiecte de amploare; ▪ resurse financiare insuficiente ale administrațiilor publice locale pentru susținerea proiectelor de infrastructură; ▪ resurse financiare insuficiente ale populației pentru susținerea costurilor de utilizare a infrastructurii de utilități; ▪ lipsa unor sisteme de creditare acceptabile, corelate cu veniturile populației pentru construcții de locuințe.

3.3. RESURSE UMANE. FORȚA DE MUNCĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ costuri relativ scazute cu forța de muncă; ▪ resurse umane calificate si inalt calificate; ▪ ponderea înaltă a sectorului privat în activitatea economică.	▪ grad accentuat de îmbătrânire a populației din regiune; ▪ gradul ridicat de sărăcie; ▪ rate mici de natalitate si spor natural negativ; ▪ rate scazute de inlocuire a fortei de munca; ▪ grad ridicat de manifestare a migrației forței de muncă, în special spre alte state și lipsa unor statistici oficiale cu privire la acest fenomen; ▪ lipsa unor programe viabile pentru stoparea sau încetinirea exodului forței de muncă; ▪ insuficienta corelare dintre programele educaționale și cererea existentă pe piața forței de muncă; ▪ nivelul scăzut de salarizare, în special din mediul public; ▪ lipsa unor politici demografice clare;

	lipsa cunoștințelor specifice dezvoltării unei afaceri;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- interesul manifestat de instituțiile specializate pentru a sprijini dezvoltarea resurselor umane; - activarea organizațiilor non-profit din domeniul educației; - posibilitatea realizării de proiecte cu finanțare europeană; - posibilități crescute de finanțare pentru dezvoltarea sectorului IMM, prin Fondurile Structurale	- interesul slab al resurselor de muncă față de programele de pregătire profesională, recalificare etc; - creșterea prețului cu resursele umane; - repatrierea resurselor de muncă ce ar putea determina un deficit foarte mare de locuri de muncă; - insuficiența personalului cu expertiză în domeniul atragerii de fonduri nerambursabile, în special în mediul rural.

3.4. MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- existența legislației în domeniu, care stabilește inclusiv zonele naturale protejate; - existența organizațiilor societății civile care militează pentru protecția mediului; - existența proiectelor de mediu; - resurse acvatice bogate; - suprafete mari de paduri, în special pe partea stanga a raului Prut; - existența stațiunii de cercetare și combatere a eroziunii solului de la Perieni, jud. Vaslui; - restructurarea activităților marilor agenți poluatori și înlocuirea treptată a acestora cu IMM-uri în condițiile respectării legislației în domeniu; - nivelul de poluare din regiunea de frontieră se situează sub nivelul critic.	- existența, în număr mare, a zonelor de risc natural, în special a zonelor expuse inundațiilor și alunecărilor de teren; - procesul de degradare a solurilor este în continuă desfășurare; - insuficienta dezvoltare a sistemelor de colectare a deșeurilor; - interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător; - implementarea redusă a sistemelor de management de mediu; - resurse naturale minerale scăzute; - resurse energetice scăzute; - surse de apă necorespunzătoare din punct de vedere calitativ (sursele de suprafață); - lipsa stațiilor de epurare a apelor uzate, în special în mediul rural.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- posibilități generoase de finanțare europeană a proiectelor din domeniul mediului; - structura mediului de afaceri (IMM-urile reprezintă majoritatea agenților economici) prezintă adaptabilitate ridicată la condițiile de mediu;	- afectarea mediului de condițiile meteorologice și climatice extreme; - colaborarea deficitară a populației în domeniul mediului și ecologiei; - nerezolvarea problemei deșeurilor și continuarea depozitării necorespunzătoare a

▪ dezvoltarea activităților economice de reciclare a deșeurilor și utilizare a materiei prime rezultate;	acestora; ▪ riscul de producere a dezastrelor naturale

3.5. AGRICULTURA, ZOOTEHNIE SI SILVICULTURA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ suprafața mare de teren arabil (care se pretează unei game largi de culturi agricole); ▪ existența condițiilor și tradiției pentru dezvoltarea activității zootehnice; ▪ existența solurilor cu proprietăți pedologice propice pentru pepinierele viticole și pomicole; ▪ resurse forestiere importante; ▪ resurse faunistice și floristice importante și variate; ▪ existența podgoriilor renumite pe plan internațional; ▪ existența tradiției în ceea ce privește fabricarea vinului și a altor băuturi alcoolice; ▪ existența tradiției în ceea ce privește fabricarea compoturilor, sucurilor, gemurilor etc; ▪ fond piscicol cu posibilitati de dezvoltare; ▪ posibilitatea realizării sistemelor de irigații din râul Prut și existența unor acumulări de apă.	▪ gradul ridicat de fărâmițare a terenurilor; ▪ oportunități reduse de valorificare a producției agricole și prețurile scăzute ale acestora; ▪ practici agricole depășite, uneori chiar rudimentare; ▪ lipsa tehnologiilor noi în activitățile agricole; ▪ slaba informare cu privire la oportunitățile actuale din sectorul agricol; ▪ insuficienta valorificare a potențialului hidrologic al regiunii; ▪ lipsa unor resurse materiale care să faciliteze angajarea specialiștilor în agricultură în domeniul rural în stadiul actual, (slaba eficiență economică a exploatațiilor agricole nu permite angajarea în totalitate a specialiștilor existenți); ▪ populația îmbătrânită în mediul rural.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ posibilitatea de accesare a Fondului European Agricol pentru finanțarea agriculturii și dezvoltării rurale; ▪ valorificarea potențialului agricol al regiunii de frontieră; ▪ promovarea comună a produselor agricole din regiune; ▪ cererea ridicată pe piața europeană pentru produse agricole ecologice; ▪ crearea de branduri locale; ▪ transferul de informații referitoare la producție, procesare, desfacere etc;	▪ nerezolvarea problemelor de mediu care afectează calitatea terenurilor agricole; ▪ colaborarea slabă a producătorilor, a procesatorilor și distribuitorilor; ▪ pătrunderea pe piața regională a produselor slabe calitativ, cu prețuri de dumping; ▪ gradul de sărăcie și izolare a unor zone rurale generează fenomene de depopulare care dublate de îmbătrânirea populației creează premisele dispariției unor localități; ▪ resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor

▪ dezvoltarea industriei vinicole și alimentare prin intermediul programelor turistice.	finanțate prin Fonduri Structurale si FEADR.

3.6. TURISM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența condițiilor dezvoltării turismului religios, ecologic, rural, cultural istoric, de agrement, pescuit și vânătoare; ▪ existența manifestărilor locale de cultură și folclor; ▪ menținerea tradițiilor și obiceiurilor populare; ▪ existența izvoarelor de ape cu proprietati curative de la Ghermănești, com. Drânceni; ▪ între 300.000 – 500.000 de cetățeni care tranzitează prin Vama Albița / Leușeni.	▪ infrastructură turistică deficitară; ▪ servicii turistice insuficiente; ▪ numărul foarte mic de întreprinderi cu activitate în domeniul turistic; ▪ ofertă foarte scăzută de spații de cazare; ▪ promovare insuficientă a zonelor turistice; ▪ inexistența unor manifestări care să pună în evidență tradițiile și obiceiurile specifice regiunii; ▪ zona nu are o ofertă turistică organizată capabilă de a menține o parte din fluxul de persoane tranzitare; ▪ nu există un sistem de bazine acvatice accesibile pentru recrearea vizitatorilor zonei; ▪ puține arii naturale protejate, care însă nu sunt clar delimitate și gestionate; ▪ lipsa experienței în atragerea și gestionarea proiectelor în domeniul turistic.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ programele actuale de dezvoltare a turismului cu finanțare comunitară; ▪ posibilitatea promovării comune a turismului în regiunea de frontieră; ▪ existența mijloacelor moderne de promovare a turismului; ▪ potențial ridicat pentru dezvoltarea turismului și, în special, a agroturismului, turismului de afaceri și a turismului religios; ▪ dezvoltarea rețelelor de artizanat și meșteșuguri locale;	▪ nerezolvarea problemelor de infrastructură; ▪ menținerea la un nivel slab calitativ a serviciilor turistice, în special a celor de cazare; ▪ amplificarea proceselor migraționale și îmbătrânirea populației; ▪ resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, în special în mediul rural.

3.7. MEDIUL DE AFACERI. INVESTIȚII

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ existența structurilor de sprijin al afacerilor; ▪ poziție geografică favorabilă (teritoriu traversat drumuri nationale si europene); ▪ existența facilităților oferite de zonele economice libere; ▪ vamă de importanță internațională în teritoriu; ▪ resurse umane disponibile în următoarele domenii: industria alimentară, textilă, confecții, încălțăminte, construcții si construcții de mașini; ▪ existența materiilor prime pentru industria alimentară; ▪ existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice.	▪ atractivitate scăzută pentru investitori a teritoriilor regiunii de frontieră, cauzată, în special, de lipsa informațiilor relevante cu privire la mediul local; ▪ capacitate scăzută a mediului de afaceri local de a susține investiții pentru dezvoltare; ▪ ponderea redusă a IMM-urilor în sectorul productiv și de servicii; ▪ nivel scăzut de cultivare a spiritului antreprenorial, în special în mediul rural; ▪ slaba diversificare a activităților economice; ▪ lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; ▪ nivel ridicat de fiscalitate; ▪ birocrație excesivă; ▪ costul ridicat al creditării;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ accesul și facilitarea comerțului spre statele Uniunii Europene; ▪ posibilitatea de asociere între agenții economici din regiune în sensul dezvoltării și extinderii piețelor de desfacere și aprov.; ▪ dezvoltarea industriei alimentare; ▪ existența suprafețelor de teren și a construcțiilor disponibile pentru investiții; ▪ dezvoltarea sectorului bancar, în special în raionul Hâncești; ▪ crearea Centrului de Afaceri Tutova Bârlad si a Centrului de Resurse pentru afaceri Vaslui; ▪ apartenența României la Uniunea Europeană și accesul nemijlocit la piața occidentală; ▪ accesul la informație și la know-how-ul disponibil în baza parteneriatelor și schimburilor de experiență; ▪ dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat; ▪ dezvoltarea societăților mixte moldo-române.	▪ condiții de creditare neavantajoase pentru mediul privat; ▪ încrederea insuficientă sau auto-descurajarea vis-a-vis de posibilitățile de finanțare europeană nerambursabilă; ▪ orientarea posibilibor investitori spre alte zone; ▪ incapacitatea agenților economici (în special a producătorilor industriali) de a se adapta la noile condiții de funcționare, în special la cele referitoare la mediu; ▪ concurența produselor din import, având ca principal avantaj prețului scăzut; ▪ migrația forței de muncă calificate.

3.8. CONCLUZII:

Auditul socio-economic al regiunii transfrontaliere Hâncești - Vaslui și analiza SWOT au condus la elaborarea unui set de concluzii privind potențialul regiunii, locul și rolul ei în context național, impedimentele procesului de dezvoltare, avantajele comparative și competitive ale regiunii susținute de oportunități și periclitate de dezavantaje și pericole.

Regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui are o poziție geografică favorabilă la granița dintre România și Republica Moldova, existând posibilități de cooperare transfrontalieră bi-partită în cadrul Euroregiunii Siret-Prut-Nistru și atragere a investițiilor străine directe prin Programele de Vecinătate. În același timp, regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui constituie un coridor de acces către drumuri de importanță națională și europeană. Chiar dacă accesibilitatea fizică a zonei este în continuă dezvoltare (reabilitarea și modernizarea drumurilor) calitatea infrastructurii fizice este încă nesatisfăcătoare. Condițiile agro-climaterice sunt favorabile, resursele acvatice pot fi folosite pentru irigare, bonitatea solului este înaltă, toate acestea permit dezvoltarea unei agriculturi competitive.

Regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui dispune de potențial turistico-recreativ, care poate fi atractiv la nivel local, transfrontalier și internațional. În regiune s-au depozitat seturi de valori cultural-artistice (festivaluri, tradiții și obiceiuri populare...).

În același timp, regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui se confruntă cu o totalitate de impedimente majore. Sinergia punctelor slabe ne-a condus la identificarea celor mai mari dezavantaje regionale: degradare rurală și dezintegrare teritorială.

În regiune predomină sectorul agricol în care sunt implicați circa 60% din locuitorii regiunii. Datorită faptului că 60% din populația activă sunt angajați în agricultură și că agricultura nu este performantă, cele 60 procente din populație au venituri reduse. Acest fapt condiționează foarte mult migrarea populației. Predominarea agriculturii și implicarea masivă a populației în acest domeniu ar trebui să facă din agricultură un motor al economiei rurale. Totuși productivitatea în agricultură este scăzută, terenurile sunt parcelate și predomină agricultura de subsistență (consum). Surplusul agricol nu este colectat și procesat, nu este dezvoltat marketingul produselor agricole locale, plantațiile agricole nu sunt diversificate pentru a constitui un avantaj pentru piețele urbane și pentru a întări industria alimentară regională.

Nedezvoltarea agriculturii, piețe de desfacere nediversificate, industrie prelucrătoare slab dezvoltată, grad scăzut de asigurare cu utilități, infrastructură de transport și tehnico-edilitară deteriorată, businessului rural defavorizant – conduc la degradarea rurală.

A doua categorie de probleme este cauzată de fragmentarea regiunii manifestată mai ales prin depopularea satelor, mergând chiar până la desființarea unora dintre ele.

Punctele slabe analizate pot fi transformate în oportunități prin dezvoltarea serviciilor în agricultură, promovarea tehnologiilor noi și organizarea piețelor de desfacere, formarea unui climat antreprenorial favorabil asigurat de funcționarea eficientă a centrelor de susținere și suport local pentru dezvoltarea IMM, cooperarea între județul Vaslui și raionul Hancești și crearea unei rețele de creștere comună în baza parteneriatelor (între comune), cât și prin fondarea zonelor industriale, a parcurilor tehnologice, a incubatoarelor de afaceri.

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

04. VIZIUNE. OBIECTIVE STRATEGICE

4.1. VIZIUNEA

Pentru a avea certitudinea ca politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a regiunii transfrontaliere Hâncești - Vaslui, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pe termen scurt și mediu.

Administratiile publice locale trebuie să își însușească și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea regiunii transfrontaliere Hâncești - Vaslui în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă dezorganizată, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse pretioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru încheiat și când există o coordonare la nivel strategic.

Regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui va deveni o regiune dinamică și prosperă, dezvoltându-și funcția de „poartă de acces” a Republicii Moldova către țările Uniunii Europene. Valorile identitare și patrimoniul natural moștenit vor fi conservate, dezvoltate și promovate, astfel ca regiunea să asigure locuitorilor săi un mediu confortabil de viață și activitate, iar vizitatorilor ospitalitate și ambient plăcut de sejur. Comunitățile din regiunea transfrontalieră vor beneficia de îmbunătățirea condițiilor sociale, vor avea acces la servicii publice de calitate, vor beneficia de o diversificare rațională a activităților economice, li se va facilita accesul la informare și documentare, vor fi sprijinite în inițiativele proprii de dezvoltare etc.

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești - Vaslui pe termen scurt și mediu are menirea:

- de a stabili prioritățile regionale, ca bază pentru proiecte și investiții concrete susținute de principalii actori ai dezvoltării socio-economice regionale;
- de a propune activități concrete, posibil a fi realizate în baza priorităților și măsurilor deja formulate.

Obiectivele și măsurile de dezvoltare urmează să fie implementate în perioada anilor 2009–2014.

4.2. OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

Strategia de dezvoltare transfrontalieră Hâncești - Vaslui pe termen scurt și mediu a fost elaborată în scopul îmbunătățirii stării economice, sociale și a mediului natural din unitățile teritorial-administrative cuprinse, prin intensificarea cooperării dintre partenerii de pe fiecare parte a graniței.

Pentru atingerea scopului propus, documentul urmărește realizarea a patru obiective strategice complementare, și anume: 1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii publice, 2. Dezvoltarea resurselor umane, 3. Dezvoltarea potențialului economic și 4. Îmbunătățirea calității vieții cetățenilor și a mediului înconjurător.

VIZIUNEA

Regiunea transfrontalieră Hâncești - Vaslui va deveni o regiune dinamică și prosperă, dezvoltându-și funcția de „poartă de acces” a Republicii Moldova către țările Uniunii Europene. Valorile identitare și patrimoniul natural moștenit vor fi conservate, dezvoltate și promovate, astfel ca regiunea să asigure locuitorilor săi un mediu confortabil de viață și activitate, iar vizitatorilor ospitalitate și ambianță plăcut de sejur. Comunitățile din regiunea transfrontalieră vor beneficia de îmbunătățirea condițiilor sociale, vor avea acces la servicii publice de calitate, vor beneficia de o diversificare rațională a activităților economice, li se va facilita accesul la informare și documentare, vor fi sprijinite în inițiativele proprii de dezvoltare etc.

OBIECTIVE STRATEGICE

1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii publice

- 1.1. Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere din regiunea transfrontalieră;
- 1.2. Modernizarea, extinderea sau înființarea rețelilor de utilități publice de bază;
- 1.3. Modernizarea și reabilitarea infrastructurii fizice a serviciilor publice, infrastructurii turistice și culturale din zona;
- 1.4. Dezvoltarea infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor;
- 1.5. Reabilitarea sistemului de irigație.

2. Dezvoltarea resurselor umane

- 2.1. Susținerea adaptabilității forței de muncă la cererile actuale ale economiei regionale;
- 2.2. Dezvoltarea unui sistem complementar de formare profesională, recalificare și instruire;
- 2.3. Facilitarea angajării tinerilor în câmpul muncii și promovarea spiritului antreprenorial;
- 2.4. Sporirea capacității de gestionare a pieței muncii.

3. Dezvoltarea potențialului economic

- 3.1. Valorificarea superioară a potențialului agro-alimentar, forestier și piscicol din regiune;
- 3.2. Susținerea antreprenoriatului în zona de frontieră;
- 3.3. Atragerea investițiilor în regiune;
- 3.4. Valorificarea potențialului turistic al regiunii transfrontaliere;

4. Îmbunătățirea calității vieții cetățenilor și a mediului înconjurător

- 4.1. Gestionarea eficientă a deșeurilor;
- 4.2. Protecția habitatelor naturale;
- 4.3. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale;
- 4.4. Dezvoltarea surselor alternative de energie.

PRIORITĂȚI, MĂSURI

05. PRIORITAȚI. PLAN DE ACȚIUNE

PRIORITATEA 1. REABILITAREA ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII PUBLICE DIN REGIUNEA TRANSFRONTALIERĂ HÂNCEȘTI - VASLUI

Măsura 1.1. Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere din regiunea transfrontaliera

Acțiunea 1.1.1. Sprijinirea realizării proiectelor de investiții în infrastructura rutieră din regiunea transfrontaliera Hâncești – Vaslui;

Acțiunea 1.1.2. Monitorizarea traficului și evaluarea importanței căilor de comunicații pentru prioritizarea proiectelor de investiții și eficientizarea activităților de transport.

Măsura 1.2. Modernizarea, extinderea sau înființarea rețelelor de utilități publice de bază

Acțiunea 1.2.1. Sprijinirea realizării proiectelor de investiții în rețelele de utilități de bază (*distribuție apă potabilă, sisteme de apă uzată, distribuția energiei electrice, rețele de iluminat public etc*).

Măsura 1.3. Modernizarea și reabilitarea infrastructurii fizice a serviciilor publice, dezvoltarea unei infrastructuri turistice și culturale în regiunea transfrontaliera

Acțiunea 1.3.1. Sprijinirea realizării proiectelor de investiții în infrastructura culturală, turistică și a serviciilor publice din regiunea transfrontaliera;

Acțiunea 1.3.2. Identificarea oportunităților pentru parteneriate public-private.

PRIORITATEA 2. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Măsura 5.1. Susținerea adaptabilității forței de muncă la cererile actuale ale economiei regionale

Acțiunea 5.1.1. Identificarea cererii de resurse umane și a nevoilor de instruire profesională;

Acțiunea 5.1.2. Realizarea de activități și campanii menite să sprijine activitățile instituțiilor și organizațiilor implicate în dezvoltarea resurselor umane;

Acțiunea 5.1.3. Sprijinirea colaborării dintre mediul de afaceri și instituțiile de învățământ, pentru adaptarea programelor educaționale la cerințele actuale ale mediului economic.

Măsura 5.2. Sprijinirea cooperării culturale în regiunea transfrontaliera

Acțiunea 5.2.1. Sprijinirea schimburilor interculturale de tineret;

Acțiunea 5.2.2. Promovarea tinerelor talente din regiune.

PRIORITATEA 3. DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI ECONOMIC ÎN REGIUNEA TRANSFRONTALIERĂ

Măsura 3.1. Valorificarea superioară a potențialului agro-alimentar, forestier și piscicol din regiunea transfrontaliera

Acțiunea 3.1.1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar, forestier și piscicol;

Acțiunea 3.1.2. Informarea agenților economici cu privire la bune practici, tehnici și tehnologii moderne pentru exploatarea rațională și responsabilă a fondului agricol, forestier și piscicol;

Acțiunea 3.1.3. Informarea agenților economici cu privire la importanța asocierii în domeniul agricol;

Acțiunea 3.1.4. Informarea agenților economici cu privire la alinierea la standardele europene din domeniul agro-alimentar;

Acțiunea 3.1.5. Sprijinirea schimbului de experiență și a transferului de know-how între producători, procesatori și distribuitori din sectoarele agro-alimentar, viti-vinicol, forestier și piscicol;

Acțiunea 3.1.6. Realizarea de acțiuni de marketing pentru promovarea comună a produselor regionale și dezvoltarea brandurilor locale;

Acțiunea 3.1.7. Sprijin pentru certificarea calității și provenienței produselor agricole;

Acțiunea 3.1.8. Organizarea de târguri și manifestări specifice menite să promoveze produsele locale, să încurajeze diversificarea produselor și serviciilor, să faciliteze realizarea de parteneriate.

Măsura 3.2. Susținerea antreprenoriatului în zona frontieră

Acțiunea 3.2.1. Asigurarea suportului informațional necesar dezvoltării mediului economic local;

Acțiunea 3.2.2. Încurajarea parteneriatului în mediul economic regional;

Acțiunea 3.2.3. Sprijinirea activităților de formare antreprenorială și încurajarea demarării de noi afaceri;

Acțiunea 3.2.3. Sprijin pentru implementarea și certificarea sistemelor de management al calității și de management de mediu.

Măsura 3.3. Atragerea investițiilor în regiune

Acțiunea 3.3.1. Identificarea oportunităților de investiții în regiunea transfrontalieră;

Acțiunea 3.3.2. Promovarea oportunităților de înființare a societăților comerciale cu capital mixt;

Acțiunea 3.3.3. Realizarea unor evenimente menite să faciliteze contactele economice între mediul de afaceri din regiune și să promoveze oportunitățile de investiții la nivel internațional;

Acțiunea 3.3.4. Asigurarea suportului informațional necesar investitorilor în și din regiunea transfrontalieră;

Acțiunea 3.3.5. Susținerea parteneriatului public-privat.

Măsura 3.4. Valorificarea potențialului turistic al regiunii transfrontaliere

Acțiunea 3.4.1. Promovarea comună a turismului din regiunea transfrontalieră (România – R. Moldova) și dezvoltarea brandurilor turistice;

Acțiunea 3.4.2. Sprijinirea formelor de turism capabile să influențeze dezvoltarea altor sectoare economice (ex: sprijinirea industriei vinicole prin dezvoltarea turismului viti-vinicol);

Acțiunea 3.4.3. Sprijinirea îmbunătățirii calității serviciilor turistice din regiunea transfrontalieră;

Acțiunea 3.4.4. Sprijinirea conservării elementelor culturale prin valorificarea acestora în scop turistic.

PRIORITATEA 4. ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII VIETII CETĂȚENILOR ȘI A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Măsura 4.1. Gestionarea eficientă a deșeurilor

Acțiunea 4.1.1. Sprijinirea activității sistemelor de management al deșeurilor.

Măsura 4.2. Protecția habitatelor naturale

Acțiunea 4.2.1. Sprijinirea îmbunătățirii protecției habitatelor naturale, prin realizarea unor planuri de acțiune pentru managementul durabil al zonelor naturale protejate.

Măsura 4.3. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale

Acțiunea 4.3.1. Identificarea și evaluarea zonelor expuse la riscuri naturale.

Măsura 4.4. Dezvoltarea surselor alternative de energie

Acțiunea 4.4.1. Evaluarea potențialului de producere a energiilor alternative în regiunea transfrontaliera Hâncești – Vaslui.

Măsura 4.5. Evaluarea calității mediului

Acțiunea 4.5.1. Monitorizarea principalilor factori de mediu la nivel regional.

Măsura 4.6. Acțiuni de informare și conștientizare cu privire la protecția mediului

Acțiunea 4.6.1. Campanii de informare și conștientizare cu privire la importanța protecției mediului;

Acțiunea 4.6.2. Campanii de informare cu privire la utilizarea de metode de producție agricolă compatibile cu protejarea mediului.

RECOMANDARE:

Prin strategiile de dezvoltare locala atât Județul Vaslui, cât și Raionul Hâncești au în vedere susținerea unor programe de instruire privind dezvoltarea capacității administrațiilor publice de a dezvolta proiecte și programe comune. De asemenea, în cadrul Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, din care fac parte și cele două unități administrative, se vor organiza cursuri de instruire și de formare a managerilor de proiect care vor fi implicați în atragerea de fonduri europene. Ca urmare, se recomandă autorităților publice locale din regiunea transfrontaliera urmărirea cu atenție a acestor programe și delegarea specialiștilor în vederea formării lor pentru *îmbunătățirea capacității de elaborare și implementare a proiectelor cu finanțare europeană*.

06. PROPUNERI DE PROIECTE

6.1. Sprijinirea proiectelor de infrastructură

1. Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere din regiunea transfrontaliera	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECTE	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Consiliile Județene si Raionale, Primariile si Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontaliera</i>
TARA:	Romania si Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA PROIECTELOR:	investitii: NU reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiecte noi: DA in continuare: DA in curs de executie: DA
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ-euro fara TVA)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	bugete locale bugete de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	
OBIECTIVE:	Modernizarea drumurilor nationale, judetene sau comunale va avea efecte benefice asupra dezvoltarii economice viitoare a regiunii transfrontaliere prin conectarea diferitelor zone la drumurile locale, imbunatatirea legaturilor rutiere cu comunele invecinate si cu satele componente. Va deveni o zona de interes atat pentru investitori cat si pentru turistii care tranziteaza comuna.

REZULTATELE OBTINUTE:	✓ Reabilitarea si consolidarea retelei de drumuri regionale; ✓ Accesul populatiei la locuri de munca, servicii medicale, educatie, cultura, recreere; ✓ Consolidarea terenurilor afectate de alunecari; ✓ Fluidizarea transportului de marfuri cu impact direct asupra dezvoltarii economice teritoriale echilibrate.
POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii din zona transfrontaliera - potentialii investitori - participantii la traficul rutier
ACTIVITATILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea inceperii proiectului ⇒ Pregatirea si depunerea cererii de finantare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitatiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectul se va realiza in etape, in functie de posibilitatile de finantare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: PARȚIAL DA SF: PARȚIAL DA PT: PARȚIAL DA DE: PARȚIAL DA Executie: PARȚIAL DA¹²
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective in Strategiile de Dezvoltare Locale si Euroregionale.

¹² In momentul de față sunt proiecte de modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere din regiunea transfrontalieră care se afla in diferite stadii de executie, atat in Judetul Vaslui, cat si in Raionul Hancesti. Ex: Reabilitare DC32 sat Chersacosu, com. Stanilesti, jud. Vaslui; Renovarea drumului M1 Ivanovca-Obileni-Cotul Morii, Raionul Hancesti.

2. Modernizarea, extinderea sau înființarea rețelelor de utilități publice de bază <i>(distribuție apă potabilă, sisteme de apă uzată, distribuția energiei electrice, rețele de iluminat public etc)</i>	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECTE	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Primariile si Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontaliera</i>
TARA:	Romania si Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA PROIECTELOR:	investitii: NU reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiecte noi: DA in continuare: DA in curs de executie: DA
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ-euro fara TVA)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	bugete locale bugete de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	
OBIECTIVE:	Obiectivele proiectului sunt de modernizare, extindere sau înființare a rețelelor de utilități publice de bază <i>(distribuție apă potabilă, sisteme de apă uzată, distribuția energiei electrice, rețele de iluminat public etc)</i> .
REZULTATELE OBTINUTE:	- Modernizarea, extinderea sau înființarea rețelelor de utilități publice de bază; - Ridicarea nivelului de trai al locuitorilor din regiunea transfrontaliera; - Cresterea atractivitatii investitiilor in zona.

POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii comunelor - potentialii investitori - turistii care tranziteaza zona
ACTIVITATILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea inceperii proiectului ⇒ Pregatirea si depunerea cererii de finantare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitatiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectele se vor realiza in etape, in functie de posibilitatile de finantare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: DA SF: DA PT: DA DE: PARȚIAL DA Executie: PARȚIAL DA¹³
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective in Strategiile de Dezvoltare Locale si Euroregionale.

¹³ In momentul de față sunt proiecte de modernizare, extindere sau înființare a rețelelor de utilități publice de bază în regiunea transfrontalieră care se afla în diferite stadii de executie, atat în Judetul Vaslui, cat si în Raionul Hancesti. Ex: Alimentare cu apa Ghermanesti si Rasesti, com. Drancenii; Alimentare cu apa, poduri si podete, com. Stanilesti, jud. Vaslui; Sisteme moderne de apeduct și canalizare în localitățile Mingir și Ciuciuleni, Raionul Hancesti.

3. Reabilitarea si modernizarea caminelor culturale, a bisericilor si manastirilor din patrimoniu	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECTE	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Primariile si Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontaliera</i>
TARA:	Romania si Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA PROIECTELOR:	investitii: NU reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiect nou: DA in continuare: NU in curs de executie: NU
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	buget local buget de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	
OBIECTIVE:	Obiectivele proiectelor sunt de reabilitare si modernizare a caminelor culturale, a bisericilor si mănăstirilor din patrimoniu.
REZULTATELE OBTINUTE:	- Reabilitarea si modernizarea caminelor culturale, a bisericilor si manastirilor din patrimoniu; - Cresterea consumului de cultura in rândul locuitorilor regiunii transfrontaliere; - Regenerarea mediului cultural si a valorilor acestuia; - Cresterea atractivitatii pentru turismul cultural si religios; - Pastrarea patrimoniului cultural si religios.

POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii comunelor din zona de frontiera - potentialii investitori - turistii care tranziteaza zona
ACTIVITATILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea inceperii proiectului ⇒ Pregatirea si depunerea cererii de finantare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitatiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectul se va realiza in etape, in functie de posibilitatile de finantare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: NU SF: NU PT: NU DE: NU Executie: NU
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective in Strategiile de Dezvoltare Locale si Euroregionale.

6.2. Îmbunătățirea calității vieții și a mediului înconjurător

4. Lucrări de regularizare a albiei raurilor și aparări de maluri pentru prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor	
IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECTE	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Primăriile și Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontalieră</i>
TARA:	România și Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontalieră
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA	investiții: NU

PROIECTELOR:	reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiect nou: DA in continuare: NU in curs de executie: NU
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	buget local buget de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	
OBIECTIVE:	Diminuarea riscurilor si pagubelor produse de deversarile de ape si aluncarile de terenuri asupra activitatii socio-economice si mediului inconjurator, prin actiuni si masuri concrete prevazute a se lua la nivel regional.
REZULTATELE OBTINUTE:	- Reducerea riscului de inundatii; - Securitate si protectia cetatenilor; - Atragerea de investitori.
POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii din zona de frontiera - potentialii investitori -agentii economici si institutiile publice din regiune - turistii care tranziteaza zona
ACTIVITATILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea inceperii proiectului ⇒ Pregatirea si depunerea cererii de finantare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitatiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectul se va realiza in etape, in functie de posibilitatile de finantare

STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: NU SF: NU PT:NU DE: NU Executie: NU
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective in Strategiile de Dezvoltare Locale si Euroregionale.

5. Închiderea platformelor de gunoi	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECT	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Primariile si Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontaliera</i>
TARA:	Romania si Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA PROIECTELOR:	investitii: NU reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiect nou: DA in continuare: NU in curs de executie: DA
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	buget local buget de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	

OBIECTIVE:	Prin realizarea acestor proiecte se dorește să se asigure: - închiderea actualelor platforme de gunoii; - reducerea poluării; - conservarea și protejarea resurselor naturale.
REZULTATELE OBTINUTE:	- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor; - promovarea calității și eficienței activităților de salubritate; - dezvoltarea durabilă a serviciilor; - protecția mediului înconjurător.
POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii regiunii transfrontaliere - potențialii investitori - agenții economici și instituțiile publice din zonă - turiștii care tranzitează zona
ACTIVITĂȚILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea începerii proiectului ⇒ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitațiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectul se va realiza în etape, în funcție de posibilitățile de finanțare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: DA SF: DA PT: PARȚIAL DA DE: PARȚIAL DA Execuție: PARȚIAL DA
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective în Strategiile de Dezvoltare Locale și Euroregionale.

6. Construirea sau reabilitarea cladirilor destinate dispensarelor umane, inclusiv dotarea corespunzatoare a acestora	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECT	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	Primariile si Consiliile Locale ale Comunelor din regiunea transfrontaliera
TARA:	Romania si Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTELOR:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Vaslui / Hâncești
CATEGORIA PROIECTELOR:	investitii: DA reparatii: DA
TIPUL PROIECTELOR:	proiect nou: DA in continuare: NU in curs de executie: DA ¹⁴
VALOAREA PROIECTELOR: (estimativ)	Se va regasi in studiile de fezabilitate si proiectele tehnice
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	buget local buget de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTELOR	
OBIECTIVE:	Obiectivele acestui proiect sunt: - construirea si/sau reabilitarea dispensarelor umane; - achizitionarea de echipamente si materiale necesare unei bune functionari a dispensarelor; - acordarea unor facilitati medicilor (locuinta, teren agricol, mijloc de transport adecvat zonei).
REZULTATELE OBTINUTE:	- Desfasurarea activitatii de asigurare a serviciilor medicale la standardele impuse de legislatia in domeniu; - Acordarea primului ajutor locuitorilor solicitanți; - Indrumarea si coordonarea catre spitalele judetene / raionale a persoanele aflate in stare critica;

	- Realizarea controlului de rutina cu privire la starea de sanatate a populatiei.
POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTELOR / GRUPUL TINTA:	- locuitorii regiunii transfrontaliere - potentialii investitori - turistii care tranziteaza zona
ACTIVITATILE PROIECTELOR:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea inceperii proiectului ⇒ Pregatirea si depunerea cererii de finantare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitatiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTELOR:	proiectul se va realiza in etape, in functie de posibilitatile de finantare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTELOR:	Idee : DA SPF: PARȚIAL DA SF: PARȚIAL DA PT: PARȚIAL DA DE: PARȚIAL DA Executie: PARȚIAL DA
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTELOR:	Proiectele sunt cuprinse ca obiective in Strategiile de Dezvoltare Locale si Euroregionale.

¹⁴ Construire cabinete medicale sat. Rasesti, com. Drancenii, jud. Vaslui

6.3. Crearea unei infrastructuri care sa asigure dezvoltarea potentialului economic in regiunea transfrontaliera

In sprijinul dezvoltarii potentialului economic din regiunea transfrontaliera poate veni infiintarea *Centrului de afaceri Tutova-Barlad, judetul Vaslui* si a *Centrului de resurse pentru afaceri Vaslui*. Cele doua obiective asigura stimularea dezvoltarii mediului de afaceri prin:

- spatii largi pentru sali de expozitie, birouri, sedii de firma, sali de conferinta, prezentari, training
- spatii de productie, si
- servicii de consultanta in afaceri celor ce doresc sa intiteze sau sa-si dezvolte o afacere.

Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hâncești – Vaslui pe termen scurt și mediu

Crearea celor doua centre de afaceri este avantajoasa pentru regiunea transfrontaliera datorita distantei relativ mici la care se afla amplasate.

O alta oportunitate pentru regiunea transfrontaliera poate fi urmatorul proiect propus de Consiliul Raional Hancesti:

7. Dezvoltarea zonei transfrontaliere Leuşeni	
IDENTIFICARE SI LOCALIZARE PROIECT	
MANAGERUL DE PROIECT/ SOLICITANTUL:	<i>Consiliul Raional Hânceşti</i>
TARA:	Republica Moldova
REGIUNEA PROIECTULUI:	Regiunea transfrontaliera
JUDETUL / RAIONUL	Hânceşti
CATEGORIA PROIECTULUI:	investitii: DA reparatii: NU
TIPUL PROIECTULUI:	proiect nou: DA in continuare: NU in curs de executie: NU
VALOAREA PROIECTULUI: (estimativ)	Se va regăsi in studiul de fezabilitate si proiectul tehnic
CHELTUIELI EFECTUATE:	-
SURSE POSIBILE DE FINANTARE:	buget local buget de stat fonduri europene/structurale credite bancare parteneriate
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE:	Obiectivele acestui proiect presupun amplasarea în zonă a unui complex de întreprinderi, grupate în mai multe categorii: - piaţă agricolă angro cu o capacitate de 30 autocamioane cu tonaj mare şi 150 autovehicule cu tonaj mediu şi mic; - depozite (2000 m.p.) şi frigidere (1000 m.p) pentru păstrarea temporară a producţiei agricole; - depozite vamale (3000 m.p.) care ar asigura devămuirea zilnică a 30 de autovehicule de tonaj

	mare și depozitarea temporară a circa 300 tone de producție agricolă; - întreprinderi de prelucrare a producției agricole orientate spre export (producerea amidonului și melasei, capacitatea de prelucrare - 26 mii tone porumb); - unități de prestare servicii - parări (45 autocamioane și 70 autoturisme), cazare (hotel – 70 locuri, camping - 200 locuri), oficii, obiective pentru comerț cu amănuntul și alimentație publică.
REZULTATELE OBTINUTE:	- 155 milioane lei - investiții, inclusiv 29 milioane pentru amenajare și racordare la utilități; - 120 milioane lei - exporturi anuale de producție agricolă; - 32 milioane lei - veniturilor nete ale agenților economici din zonă; - 420 de locuri noi de muncă directe; - 430 locuri de muncă indirecte; - creșterea încasărilor în bugetul local.
POTENTIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI / GRUPUL TINTA:	- economia regiunii transfrontaliere - locuitorii regiunii transfrontaliere - potentialii investitori - turistii care tranziteaza zona
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI:	⇒ Realizarea studiului de fezabilitate ⇒ Elaborarea proiectului tehnic ⇒ Aprobarea începerii proiectului ⇒ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ⇒ Contractarea proiectului ⇒ Organizarea licitațiilor ⇒ Monitorizare, evaluare, control ⇒ Auditul proiectului
DURATA PROIECTULUI:	proiectul se va realiza în etape, în funcție de posibilitățile de finanțare
STADIUL DE MATURITATE AL PROIECTULUI:	Idee : DA SPF: DA SF: DA PT: NU

	DE: NU Executie: NU
JUSTIFICAREA NECESITATII IMPLEMENTARII PROIECTULUI:	Proiectul este cuprins ca obiectiv in Strategia de Dezvoltare Raionala.

07. IMPLEMENTARE. MONITORIZARE. RAPORTARE

IMPLEMENTARE

Dezvoltare durabila

Strategia de dezvoltare transfrontaliera Hâncești - Vaslui are menirea de a consemna acordul comun al autorităților publice implicate de a-și conjuga eforturile spre asigurarea dezvoltării durabile în spațiul regional considerat.

Dezvoltarea durabila este avuta in vedere de toate interventiile prevazute a se derula in cadrul strategiei de dezvoltare transfrontaliera.

Proiectele de construcție, extindere sau reabilite a infrastructurii vor fi supuse procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, in conformitate cu legislatia romaneasca in vigoare, armonizată complet cu reglementările europene în vigoare.

Prin îndeplinirea obiectivelor sale, strategia urmărește să contribuie la promovarea unei economii competitive, eficiente și bazate pe cunoaștere, în care vor fi sprijinite creșterea nivelului de trai și a calității vieții.

Oportunități egale

Promovarea oportunităților egale este avută în vedere atât in faza de elaborare, cât și în cea de implementare a strategiei de dezvoltare transfrontaliera Hâncești - Vaslui. Procesul de consultare a diverselor categorii sociale si comunități in faza de elaborare a documentului este o dovada a atenției acordate acestui principiu.

Strategia asigura dezvoltarea unei culturi a oportunităților egale prin promovarea acțiunilor comune cu implicare directă a tuturor actorilor sociali din sectorul public și privat, inclusiv societatea civilă, concomitent cu asigurarea cadrului de implementare a politicilor de oportunități egale ca o prioritate orizontală.

Societatea informatională

Utilizarea pe scara larga a societatii informationale va fi avuta in vedere in derularea tuturor interventiilor in cadrul strategiei de dezvoltare transfrontaliera Hâncești - Vaslui.

Vor fi sprijinite investitiile in IT atat in sectorul public, cat si in cel privat, precum si interconectarea si crearea de retele de schimb de informatii. De asemenea, se va urmări facilitarea accesului populației din mediul urban si rural la servicii de telecomunicatii, extinderea serviciilor publice accesibile on-line, facilitarea comunicării autoritatilor si institutiilor publice cu toate categoriile de cetateni. In domeniul formarii initiale si continue, un accent deosebit se va pune pe crearea deprinderilor de utilizare a calculatorului si de comunicare electronica, pentru toate grupurile sociale.

Proiectele de investitii vor avea in vedere utilizarea tehnologiilor moderne si IT atat pentru dotarea obiectivelor de infrastructura, cat si pentru monitorizarea si controlul implementarii proiectelor si comunicarea cu autoritatile de management si organisme intermediare. De asemenea, pentru comunicarea cu partenerii si clientii vor fi utilizate echipamente si tehnologii IT de comunicare.

MONITORIZARE. RAPORTARE

Pentru o bună monitorizare a modului de implementare a Strategiei, se recomandă, după adoptarea de către Consiliul Local al Comunei Stanilesti, în calitate de beneficiar al contractului de grant, și după oficializarea Strategiei, adoptarea următoarelor măsuri:

- Stabilirea responsabilității “Grupului de lucru transfrontalier Hancesti-Vaslui” de a monitoriza implementarea Strategiei;
- Stabilirea, de către „Grupul de lucru transfrontalier Hancesti-Vaslui”, a unui set de indicatori specifici pentru monitorizarea implementării Strategiei, ce va constitui structura unui raport anual;
- Stabilirea responsabilității “Grupului de lucru transfrontalier Hancesti-Vaslui” de a prezenta un raport anual Consiliul Local al Comunei Stanilesti asupra modului de implementare a Strategiei;
- Stabilirea responsabilității “Grupului de lucru transfrontalier Hancesti-Vaslui” de a evalua permanent situația dezvoltării socio-economice a regiunii transfrontaliere și, în cazul în care se impune, să propună modificări sau adăugiri obiectivelor, măsurilor și acțiunilor Strategiei;
- Stabilirea responsabilității “Grupului de lucru transfrontalier Hancesti-Vaslui” de a prezenta un raport final de evaluare a implementării Strategiei de dezvoltare transfrontaliera Hâncești - Vaslui, la sfârșitul perioadei pentru care a fost redactată (2014), împreună cu eventuale propuneri și recomandări pentru realizarea strategiei pentru următorul orizont de timp.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TRANSFRONTALIERĂ HÂNCEȘTI – VASLUI A FOST REALIZATĂ ÎN COLABORARE CU SC EDF ENGINEERING SRL

Date de contact: SC EDF Engineering SRL
Str. Libertatii, nr. 3, loc. Husi, jud. Vaslui
Tel: 0724 055 609, 0728 190 444, Fax: 0335 814 385
e-mail: edfengineering@yahoo.com

BIBLIOGRAFIE:

1. „Strategia de dezvoltare economica si sociala a Euroregiunii Siret-Prut-Nistru 2009-2014”, Asociatia Euroregiunea Siret-Prut-Nistru;
2. „Strategia de dezvoltare locala a comunei Stanilesti pentru perioada 2008-2013”, PDE Strategii si investitii externe;
3. „Strategia de dezvoltare a turismului a raionului Hancesti in perioada 2007-2011”, Hancesti, 2006, Grupul Local de Coordonare, Business Consulting Institute
4. „Strategia de dezvoltare economica si sociala a judetului Vaslui in perioada 2007-2013”, Monitorul Oficial al Judetului Vaslui;
5. „Strategia de dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Sud”, septembrie 2007;
6. <http://www.hincesti.md/>
7. <http://www.statistica.md/index.php?l=ro>
8. <http://primariadrinceni.ro/>
9. <http://www.primariastanilesti.ro/>